

NETHEIDSPAN 2012 - 2017

KEEP BRUSSELS BEAUTIFUL

Een netter, groener, mooier Brussel!

I. INLEIDING

1.1 Het akkoord van de Brusselse Regering 2009-2014 voorziet om 'van Brussel een voorbeeld te maken van openbare netheid', met name:

- door voldoende middelen ter beschikking te stellen van de instellingen die moeten instaan voor de openbare netheid zodat ze de volledige openbare ruimte onder handen kunnen nemen,
- door te zorgen voor een verbetering van de uitrustingen voor openbare netheid,
- door de samenwerking te versterken tussen de verschillende instellingen op het terrein - het Agentschap Net Brussel, de Gemeenten, de MIVB, de politiezones en andere - en dit inzake informatie/sensibilisatie, operationele diensten en repressie.

De openbare netheid is één van de belangrijkste punten voor de burger geworden om de levenskwaliteit in de stad te beoordelen. Het is dus noodzakelijk om een ambitieus project voor deze materie op poten te zetten.

In het verleden is het noodzakelijk gebleken om de actie en de doelstellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de 19 Gemeenten te structureren om de samenhang van de voorzieningen inzake netheid te verbeteren. Pas in 1999 keurde de Brusselse Regering het eerste Netheidsplan (1999-2004) goed. Het tweede Netheidsplan, dat goedgekeurd werd in 2005 (2005-2010), heeft het volgende mogelijk gemaakt:

- de invoering van de sorteerverplichting voor huishoudelijk afval, eerst voor glas, daarna voor de andere fracties zoals het PMD (plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons) en het papier/karton;
- de oprichting van schijnwerperzones, binnen welke het Agentschap Net Brussel 5 à 7 per week, de hele dag lang een permanente reiniging verzekert;
- het installeren van fuchsia zones, waarbinnen het Agentschap twee keer per dag het commercieel afval ophaalt;
- de versterking van de relaties tussen het Agentschap Net Brussel en de Gemeenten, met name door het inschakelen van 10 buurtcontroleurs die bevoorrechte tussenpersonen zijn tussen de Gemeenten en het Agentschap en door een verhoogde steun (financieel en op het terrein).

1.2 Het onderhavige Netheidsplan (2012-2017) werd voornamelijk opgesteld op basis van de verworvenheden van de voorgaande Plannen, de ervaringen uit andere steden, alsook door

rekening te houden met bepaalde verzoeken van de Gemeenten. Het beschrijft de belangrijkste pijlers van het te voeren beleid inzake openbare netheid gedurende de 5 volgende jaren, binnen het kader van de gewestelijke tussenkomst.

Deze tussenkomst zal voornamelijk bewerkstelligd worden via de actie die gehouden wordt door het Agentschap Net Brussel en via steun aan de Gemeenten om hun beleid inzake openbare netheid te stimuleren. Over het algemeen zal deze gemarkeerd worden door de ambitie van het Gewest om zo snel mogelijk de Europese doelstelling (Richtlijn 2008/98/EG) van 50% hergebruik en recyclage van het huishoudelijk en gelijkgesteld afval tegen 2020 te halen. Naast de verhoogde preventie, zal de prioriteit dus gegeven worden aan de voorbereiding met het oog op het hergebruik, recyclage en andere valorisaties, met name de energievalorisatie, waarbij de eliminatie slechts in laatste instantie zal plaatsvinden. Zo zullen de Gemeenten uitgenodigd worden om, naast de middelen die worden ingezet door het Gewest, via de gewestelijke subsidies de middelen te ontwikkelen die noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de doelstelling van selectieve ophalingen en recyclage.

Binnen het kader van het onderhavige plan zal het accent gelegd worden op de toename van de kwaliteit van de netheidsdiensten alsook op de verhoogde aanwezigheid van personeel op het terrein, zowel van het Agentschap Net Brussel als van de Gemeenten.

Naast de intensivering van het werkterrein zal het Plan een belangrijke plaats voorbehouden aan de informatie en de sensibilisatie, met name met het oog op een reeks doelgroepen. Er zal opnieuw bijzondere aandacht besteed worden aan de coördinatie van de acties met de Gemeenten.

Gemeenschappelijke acties en operaties 'nette plaatsen' worden ook op de voorgrond gesteld, zowel op preventief, logistiek als repressief vlak. Het Plan zal streven naar het instellen van een grotere uniformiteit binnen het gewestelijk grondgebied inzake repressie.

Ten slotte zal het Agentschap Net Brussel verdergaan met het uitoefenen van een multidisciplinaire rol bij de uitvoering van dit Plan. Het Agentschap zal moeten zorgen voor de coördinatie van de acties met de Gemeenten, tussen de Gemeenten, en met alle instanties die een invloed hebben of zouden kunnen hebben op de netheid van de openbare ruimte. Bovenop deze coördinatieopdracht streeft het Agentschap naar het verzekeren van het rechtsgevoel bij iedereen door aan de burgers een complementariteit aan diensten te bieden.

1.3 Binnen de context van de 6de Belgische Staatshervorming zijn de partijen die de meerderheid vormen binnen de gewestelijke regering samen met de MR en de SPA op 20 september 2011 tot een overeenkomst gekomen over een intra-Brusselse hervorming voor verschillende onderwerpen.

De besloten wijzigingen inzake openbare netheid zijn de volgende:

'In samenspraak met de vertegenwoordigers van de werknemers van het Agentschap Net Brussel zal het straatvegen van de gewestwegen en de eigen beddingen van de MIVB overgedragen worden op gemeentelijk niveau. Dit sluit niet uit dat het ANB bevoegd blijft voor bepaalde specifieke of gerichte taken. Het Agentschap Net Brussel zal de belangrijkste operator zijn voor grofvuil en zal instaan voor het beheer van de containerparken'.

De akkoorden die beoogd worden door de intra-Brusselse hervorming moeten nog omgezet worden.

Ten gevolge van de stakingsbeweging die het Agentschap getroffen heeft op 22 september 2011 als reactie op de aankondiging van de besloten wijzigingen inzake openbare netheid, hebben de

minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de staatssecretaris die belast is met de Openbare Netheid herhaald dat iedere beslissing zal genomen worden in overleg met de vakbondsorganisaties. Ze hebben ook onderstreept dat er geen enkele baan verloren zal gaan voor de huidige werknemers, dat bepaalde specifieke straatreinigingstaken in handen blijven van het Agentschap Net Brussel en dat er een bijzondere aandacht zal besteed worden aan de reclassering van de werknemers en aan het behoud van de sociale verworvenheden. Ten slotte hebben ze aangekondigd dat er voor gelijk welke overdracht eerst een studie zal uitgevoerd worden.

Het onderhavige Netheidsplan zal dus, indien nodig, aangepast worden in functie van de resultaten van deze studie.

II. DE ACTOREN

II.1 DE ACTOREN VAN HET STADSLEVEN

Het Brusselse Gewest heeft momenteel een bevolking van meer dan 1.134.500 inwoners en zal de volgende jaren nog een aanzienlijke demografische groei kennen (bevolking van 1.200.108 mensen in 2020 volgens de 'Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060' die in mei 2008 opgesteld werden door het Federaal Planbureau). Het Gewest verschaft werk aan meer dan 715.000 personen (waarvan ongeveer 400.000 pendelaars), ontvangt ieder jaar meerdere miljoenen toeristen en deelnemers aan congressen, zonder de talrijke bedrijven en zelfstandigen mee te tellen die actief zijn op op het grondgebied van het Gewest. Het is dus een plek waar gewoond, gestudeerd en geproduceerd wordt en waar ook veel toerisme, en passage is,...

Het is het gedrag van deze verschillende actoren dat in de eerste plaats een invloed heeft op de netheid van het Gewest.

Verschiedende factoren kunnen de gedragingen die dagelijks de openbare ruimte vervuilen verklaren, waaronder met name:

- gemakzucht en het ontbreken van burgerzin,
- de gebrekkige kennis van de reglementaire bepalingen,
- de parafiscale druk die bestaat in de andere Gewesten van het land (vuilniszakken die betaald moeten worden),
- de deelname aan niet-officiële economische activiteiten die aanleiding geven tot sluikestorten,
- het gebrek aan systematische vervolgingen van onaanvaardbaar gedrag,
- de te kleine woonoppervlakte,
- de ontoereikendheid van de infrastructuur, onder meer van de openbare vuilnisbakken en containerparken,
- het tekort aan tussenkomsten dat onder meer toe te schrijven is aan het gebrek aan technische hulpmiddelen en mankracht.
- de evolutie van de verbruiksgewoonten.

Als elk van deze factoren een passend antwoord vereist, kunnen ze in twee grote categorieën worden gegroepeerd: de factoren waarvoor de burger meer verantwoordelijkheid moet worden bijgebracht en die waarvoor de gemeenschap haar actie en/of dienstenaanbod moet verbeteren.

II.2. DE NETHEIDSACTOREN

2.1 Het Agentschap Net Brussel

Het Agentschap Net Brussel stelt, alle diensten bij elkaar, zo'n 2.400 medewerkers te werk (2.384 op 30 september 2011). Het zal een drieledige rol spelen binnen het kader van het onderhavige Plan: coördinatie, actie en opleiding.

Hoewel dit niet onder de statutaire opdracht van het Agentschap valt, oefent het Agentschap Net Brussel een coördinatieopdracht uit aangaande de verwezenlijking van de doelstellingen van het onderhavige Plan. Het zal gaan om de coördinatie van de acties van de Gemeenten binnen het kader van de opvolging van de uitvoering van het onderhavige plan, met name door:

- de netheidscontracten die het om de 5 jaar afsluit met de Gemeenten,
- de bezielende rol en de functie als secretariaat voor de begeleidingscomités die ontstaan zijn uit de voornoemde netheidscontracten.

Wat de acties betreft, voert het Agentschap Net Brussel naast de traditionele ophalingstaken ten volle de onderhouds-/reinigingsopdracht (in de ruime betekenis van het woord) van het gewestelijke wegennet (334 km) en bepaalde gemeentelijke of supragemeentelijke wegennetten (68 km) uit: vegen, reinigen van rioolkolken, ledigen van stedelijke vuilnisbakken, wegnemen van sluikstorten, bepaalde graffiti, uitwerpselen van honden,... Daarnaast voert het Agentschap ook opdrachten uit zoals het verwijderen van graffiti op bepaalde openbare gebouwen, het reinigen van bepaalde groene zones en zelfs opdrachten inzake repressie.

Het doeltreffend uitvoeren van deze algemene onderhouds-/reinigingsopdracht van het Agentschap hangt rechtstreeks af van het personeel dat werkzaam is op het terrein dat een beslissende rol heeft in het slagen van dit plan. Het werk van de arbeiders van de openbare netheid op het terrein is tegelijkertijd preventief (ledigen van vuilnisbakken, reinigen van rioolkolken ...) en curatief (strijd tegen de gevolgen van kleine vervuilende gedragingen). Het is ook repressief dankzij de aanwezigheid van beëdigde beambten. Om doeltreffend te zijn dient dit werk gerespecteerd te worden door alle burgers. Een bijzondere aandacht moet onder andere besteed worden aan de waardering van het werk van het terreinpersoneel, aan hun opleiding via de netheidsschool en aan hun werkomstandigheden.

Deze algemene onderhouds-/reinigingsopdrachten stellen de medewerkers van het Agentschap die beperkt worden door de moeilijkheid van de ophalingstaak (ze tillen iedere dag een aanzienlijk gewicht aan vuilnis op) ook in staat om hun loopbaan verder te zetten binnen het Agentschap.

Bovendien is het nodig op te merken dat het Agentschap Net Brussel een kwaliteitsgerichte aanpak heeft. Het Agentschap heeft beslist om al zijn afdelingen te certificeren, hierbij inbegrepen de reinigingsdienst conform de eisen van de norm ISO 9001: 2000. Deze aanpak werd aangenomen met als doel de verwachtingen en behoeften van de bevolking inzake openbare netheid beter te beantwoorden. De certificering werd verkregen in december 2004 en werd sindsdien een aantal keer vernieuwd (de laatste keer in 2010). De certificering impliceert een voortdurende inspanning opdat deze kwaliteitsgerichte houding overgenomen zou worden door het volledige personeelsbestand en zou bijdragen aan de ontwikkeling van de ingesteldheid.

Samen met de inburgering van dit systeem van kwaliteitsinterventie heeft het Agentschap zich doelstellingen opgelegd met betrekking tot de werking van zijn Gratis nummer (0800/981.81) en met betrekking tot de termijn waarbinnen er gevolg wordt gegeven aan de doorgegeven klachten.

De uitvoering van het onderhavige Plan steunt bovendien in het bijzonder op de 'bestuurlijke'

opdracht van het Agentschap Net Brussel dat streeft naar de ontwikkeling, in de ruimste zin van het woord, van vakken en beroepen die eigen zijn aan de openbare netheid. Dit streven gebeurt met name door middel van opleidingen, bijscholingen en vervolmingsopleidingen voor de eigen medewerkers maar ook voor alle andere werknemers die instaan voor de openbare netheid.

In dat opzicht moet de gewestelijke netheidsschool het referentietool worden inzake opleiding. De rol van deze school moet bestaan uit de sensibilisering en opleiding van alle netheidsactoren: Gemeenten, OCMW, politie-overheden, overheidsapparaten, scholen, enz. De school moet de ontwikkeling van haar programma's binnen de volgende hoofdlijnen verderzetten:

- de basisopleidingen over de beroepen van de netheid;
- het aanbod in termijnen van een reeks bijscholingen die iedere agent in staat stellen om vooruitgang te boeken binnen zijn beroep via deelname aan minstens twee opleidingen per periode van drie jaar;
- de gespecialiseerde opleidingen binnen de domeinen preventie, controle, repressie en motivatie tot gebruik ervan bij het betreffende doelpubliek: controleurs en hiërarchie, wijkpolitie.

Tot slot zal het Agentschap Net Brussel een actieve rol spelen in het proces van de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu-Afvalstoffen, dat onder andere tot doel heeft om het aantal Brusselse banen in de sectoren die verband houden met leefmilieu te verhogen. In dit kader zal het Agentschap dus maximaal proberen mee te werken aan de initiatieven (waaronder de potentiële initiatieven inzake openbare netheid) die werkgelegenheid creëren en die bijdragen tot de ontwikkeling van deze sector.

2.2 De Gemeenten

De gemeentewet heeft aan de Gemeenten een ruime bevoegdheid inzake openbare netheid toegewezen. Daardoor zijn er op het gewestelijke grondgebied 19 belangrijke actoren.

Deze bevoegdheid omvat onder meer de volgende activiteiten op de gemeentelijke wegnetten: vegen, reinigen van riolen, ledigen van stedelijke vuilnisbakken, wegnemen van sluikstorten, graffiti, uitwerpselen van honden,...

De Gemeenten beschikken ook over de bevoegdheid te straffen, met name op het gebied van vervuilende gedragingen.

Meerdere gemeenten komen er niet meer toe hun verschillende opdrachten voor openbare netheid hetzij op een structurele manier, hetzij op een conjuncturele manier op zich te nemen. Bepaalde gemeenten besteden een deel van hun opdrachten uit, hetzij aan het Agentschap, hetzij aan privébedrijven.

2.3 De politieagenten van de openbare netheid

De bepalingen die getroffen werden door de Gemeenten om de netheid te doen respecteren op hun grondgebied werden genoteerd in de algemene politieverordeningen en in de gemeentelijke verordeningen die een heffing of een gemeentelijke retributie invoeren voor het reinigen van de openbare weg.

Andere bepalingen worden eveneens voorzien binnen meer algemene wetteksten.

Betrokkenheid van het personeel van de 6 politiezones bij de verwezenlijking van de openbare netheid is een belangrijke uitdaging, aangezien deze belast worden met het doen naleven van de

teksten en daarbij inbegrepen de fragmenten van de teksten die deze materie behandelen.

De politie zal dus gesensibiliseerd worden om meer tussenbeide te komen in de kwesties die betrekking hebben tot de openbare netheid (opleidingen, organiseren van acties voor 'nette plaatsen', ...).

2.4 De andere Gewestelijke Diensten

- Mobiel Brussel (Bestuur Uitrustingen en Verplaatsingen)

Binnen het kader van zijn opdrachten heeft Mobiel Brussel een reeks taken toevertrouwd gekregen die verband houden met de openbare netheid, met name:

- het plaatsen van alle vaste voorzieningen zoals stadsvuilnisbakken op de gewestwegen,
- de controle van de goede staat van de gewestelijke wegen en dus het goede wegvloeiën van water in de riolering,
- het reinigen van de gewestelijke tunnels.

- MIVB

In de beheersovereenkomst wordt gesteld dat de MIVB een weggebruiker is. In die hoedanigheid heeft de MIVB een verantwoordelijkheid ten aanzien van het gedrag van haar klanten, zowel in haar voertuigen als op haar netwerk.

Binnen het kader van haar beleid heeft het MIVB onder andere de beslissing genomen haar stations en bovengrondse haltes met één of meerdere vuilnisbakken uit te rusten en erover te waken dat deze voldoende vaak geleidigd worden.

Bovendien voorziet de oriëntatienota met betrekking tot de nieuwe beheersovereenkomst van de MIVB op het gebied van 'netheid' dat:

'De MIVB en het Gewest in het kader van de toekomstige beheersovereenkomst de principes en maatregelen zullen uitwerken die de netheid van de stations, het rollend materieel en de andere infrastructuren voor openbaar vervoer verzekeren. Een certificeringsmechanisme zal ingevoerd worden. Een partnership tussen de MIVB en het GAN zal opgericht worden binnen het kader van de gewestelijke schoonmaakopdrachten.

De MIVB zal er ook over waken dat de openbare toiletten die aanwezig zijn op haar netwerk toegankelijk en in werking zijn. Ze zal de mogelijkheid onderzoeken om er zowel voor mannen als vrouwen nieuwe in te richten in samenwerking met het Gewestelijk Agentschap voor Netheid'.

- Leefmilieu Brussel (Brussels Instituut voor Milieubeheer)

Leefmilieu Brussel is een zelfstandige netheidsoperator: in principe zorgt het zelf voor de netheid van de parken die het beheert. Leefmilieu Brussel wijst echter ook onderhoudscontracten toe aan externe ondernemingen die zorgen voor het onderhoud van paden, bloemperken, grasvelden en de schoonmaak ervan. Het heeft onder andere specifieke overeenkomsten gesloten met het Agentschap Net Brussel voor het ledigen van de vuilnisbakken alsook voor het verwijderen van sluikstorten in het Zoniënwoud.

Het Agentschap zorgt ook voor het ledigen van de vuilnisbakken en de reiniging van de groene ruimtes zoals het Park van de Hallepoort, het Forte del Marni-plein, het Jamblinne de Meuxplein, het Vergoteplein, het Park van de Ninovepoort en de Albertinatuinen.

III. DE ACTIEPLANNEN - THEMATIEKEN

III.1 INFORMATIE EN SENSIBILISATIE

Het onderhavige netheidsplan hecht veel belang aan informatie en sensibilisatie als eerste tool voor de preventie van vervuilende gedragingen.

Netheid belangt iedereen aan.

Ondanks de inspanningen die geleverd werden door de verschillende netheidsoperatoren blijven de problemen bestaan en zullen ze niet verdwijnen zonder de medewerking van de belangrijkste actoren, met name de gebruikers van de openbare ruimte (inwoners, middenstanders, pendelaars, toeristen, enz.). Het is uiterst belangrijk de informatie- en sensibiliseringsinspanningen te blijven leveren ten aanzien van deze laatste en de inspanningen voortdurend te vernieuwen.

Het Netheidsplan heeft de afwisseling van de communicatiekanalen en de vereenvoudiging ervan tot doel gesteld om de verschillende doelgroepen nog beter te bereiken.

De communicatiestrategie zal dubbel zijn. Het zal er enerzijds om draaien het grote publiek te raken en anderzijds de doelgroepen en de belangrijke relaisgroepen betreffende één of andere meer bijzondere thematiek inzake netheid te ontmoeten.

1.1 Acties voor het 'Grote Publiek'

Globaal genomen zal de communicatie rond netheid streven naar de combinatie van een informatieve dimensie (op de voorgrond brengen van de diensten die aangeboden worden door het Gewest en/of de Gemeenten) en een normatieve dimensie (respect voor het 'leven in de stad').

Het doel is dat de burger zich deze materie eigen maakt.

De gebruikte middelen zijn de volgende:

A. Op het gebied van media:

- minstens één 'massamediacampagne' per jaar organiseren;
- overname van deze campagnes voor het grote publiek in de gemeentelijke informatiebladen en op de websites;
- de campagnes opstellen in de twee officiële talen van het Gewest, maar ook in andere talen die courant gesproken worden in het Brussels Gewest, en dit om zo veel mogelijk mensen te bereiken;
- specifiek materiaal uitwerken voor nieuwe inwoners (welcome pack, ...);
- de vrachtwagens van het Agentschap Net Brussel, de gewestelijke en gemeentelijke containerparken, de glasbollen en zelfs de hondentoiletten gebruiken om gerichte berichten te verspreiden;
- in 2013 en in meerdere talen een 'netheidsgids' uitbrengen, waarin onder andere verschillende vervuilende gedragingen en de diensten die bestaan om deze te voorkomen, opgesomd zullen worden;
- vanaf 2012 en in meerdere talen ieder jaar een kalender uitgeven waarop de dagen en uren van de verschillende ophaalrondes van het Agentschap weergegeven worden alsook de openingsuren van de gewestelijke containerparken,...

B. Op het gebied van te verspreiden berichten:

- bekendmaken van of herinneren aan de diensten van het Agentschap Net Brussel en de netheidsdiensten van de Gemeenten;
- een gezicht geven aan het moeilijke schoonmaakwerk door het werk van de arbeiders voor openbare netheid op te waarderen;
- herinneren aan de uitdagingen op het gebied van milieu (met name in verband met de afvalpreventie) alsook aan deze op sociaal gebied;
- blijvend sensibiliseren over de sortering van afval en in het bijzonder het nieuwe leven tonen dat aan gerecycleerd afval wordt gegeven;
- communiceren over de 10 meest voorkomende vervuilende gedragingen en de burgers waarschuwen voor de sancties die daarop kunnen staan;
- bekendmaken van het grote aantal sancties die opgelegd worden door de bevoegde diensten alsook van de resultaten ervan;
- de burgers oproepen deel te nemen aan de netheid van hun stad;
- in de media een beeld van de vrouwen verspreiden dat evenwichtig is en vrij van alle stereotypen is, in naleving van de doelstellingen van het Peking-rapport.

1.2 Doelpubliek en relaisgroepen

Een sensibiliseringsprogramma zal blijven worden ontwikkeld voor een reeks doelgroepen: de jongeren (kinderen, adolescenten, studenten), de inwoners van verticale woonblokken (huurders, sociale huurders, ...), de organisatoren van evenementen en lokaal amusement, de middenstanders, de huishoudhulpen, ... Het gaat om het doorgeven van een positieve en normatieve boodschap inzake openbare netheid naar de doelgroepen.

Bepaalde andere groepen, zoals de OCMW's en verschillende sociale instellingen (buurthuizen, lokale antennes, verenigingen die verantwoordelijk zijn voor de omkadering en opleiding van een publiek van nieuwkomers en/of analfabeten), de vertegenwoordigers en beheerders van gebouwen, de wijkcomités, ... zijn geen doelgroepen op zich maar kunnen uiteraard een netwerk van contactpunten voor het sensibiliseren van de bevolking vormen.

1.3 Projectoproep: deelname van inwoners en verenigingen

Netheid belangt iedereen aan. Het Gewest zal regelmatig een projectoproep lanceren die bedoeld is voor inwoners en verenigingen (wijkcomités, inwonersgroeperingen,...) om een actieve samenwerking te bevorderen en opdat de burgers echte initiatiefnemers zouden worden inzake de verbetering op het gebied van netheid.

Doelstelling is het bereiken van een grote interactiviteit die groeperingen toelaat acties voor de stellen (die het Gewest al dan niet zal ondersteunen) en om zo een zo groot mogelijk aantal mensen te bereiken.

1.4 Netheidspaviljoen

Naast de reeds bestaande tools zal het Agentschap Net Brussel de mogelijkheid tot het oprichten van een 'Netheidspaviljoen' in één van de 6 centra onderzoeken. Dit paviljoen is bestemd voor het ontvangen van scholen, groepen... en vormt een echt uitstalraam voor de talrijke vakgebieden van het Agentschap. Het zal de bezoekers informeren en sensibiliseren over de milieu-uitdagingen die verband houden met de openbare netheid.

Daarnaast zal een didactisch parcours uitgewerkt worden dat het mogelijk maakt om 'Brussel-Ecopool' en het nieuwe Sorteercentrum te ontdekken.

1.5 Website

De website van het Agentschap Net Brussel moet een bevoorrecht communicatiemiddel zijn. Dit didactisch, gebruiksvriendelijk en doeltreffend middel moet het mogelijk maken dat de burgers snel een antwoord vinden op alle vragen die ze zich stellen inzake openbare netheid.

Vanaf 2012 zal de website dus grondig herbekeken worden opdat deze uiterst doeltreffend zou zijn.

Doelstellingen

- De « Mass media » campagnes van het Agentschap Net Brussel uitbreiden naar de twee officiële talen van het Brussels Gewest, maar ook naar andere courant gebruikte talen.
- Elk jaar en in meerdere talen een kalender uitgeven waarin met name de dagen en de uren van de verschillende ophalingen, de uurroosters van de gewestelijke containerparken,... worden vermeld.
- Het werk van de arbeiders van openbare netheid valoriseren in de communicatiecampagnes.
- Regelmatig sensibiliseren rond de afvalsortering, door te herinneren aan de milieudoelstellingen.
- Regelmatig een projectoproep lanceren voor de inwoners en de verenigingen om een actieve medewerking te stimuleren.
- Een paviljoen van de netheid creëren.
- De website van het Agentschap Net Brussel grondig herzien zodat deze nuttig, aangenaam en leerrijk wordt.

III.2 REPRESSIE EN TOP 10

Het repressieve luik ten aanzien van het gebrek aan burgerzin en van vervuilende gedragingen zal één van de grootste prioriteiten zijn van het onderhavige Plan.

Ondanks de inspanningen van de netheidsoperatoren op het gebied van informatie, sensibilisatie en terreinwerk blijven deze dagelijks geconfronteerd worden met vernielingen en vervuilingen van het openbare domein.

2.1 Mobiliseren van de politiezones

De politie moet ertoe aangezet worden tussen te komen voor de bestraffing van vervuilende gedragingen. Door het voorbeeld te volgen van de overtuigende ervaringen die opgezet werden in bepaalde Gemeenten (waaronder met name de Stad Brussel), is het de doelstelling dat meer en meer politieagenten onburgerlijk gedrag inzake openbare netheid verbaliseren.

2.2 'Top 10' van vervuilende gedragingen en harmonisatie van de sancties

Momenteel zijn de wetsmiddelen niet uniform, heterogeen en te weinig gebruikt. We citeren:

- De verordening van 7 maart 1991 met betrekking tot de preventie en het beheer van afval en de verordening van 25 maart 1999 met betrekking tot het onderzoek, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake milieu;
- De algemene politieverordeningen en artikel 119 bis §2 van de nieuwe gemeentewet, die ingevoerd werden via de wet van 13 mei 1999 op de administratieve gemeentelijke sancties;
- De verordening met betrekking tot de huisvuilophaling van 19 december 2008;
- De verordeningen inzake gemeentebelasting.

Doelstelling is de harmonisatie van de sancties om een rechtvaardige en coherente bestraffing binnen het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest te hanteren en dit terwijl de gemeentelijke en gewestelijke inspanningen in de materie complementair worden gemaakt.

Over deze kwestie werd gedebatteerd in 2011 tijdens het rondetafelgesprek van de Brusselse verkozenen (Schepenen en Minister) die bevoegd zijn voor de openbare netheid. De 'Top 10' van de vervuilende gedragingen ziet er als volgt uit ('Top 10' betekent hier de meest voorkomende vervuilende gedragingen zonder dat deze geordend worden volgens de ernst ervan):

- Vuilniszakken die buitengezet worden buiten de toegestane dagen/uren;
- Wildplakken;
- Sluikstorten (niet-gevaarlijk afval);
- Weggooien van klein afval (papier, blikjes, peuken, kauwgom, ...);
- Urineren, zich ontlasten, spuwen op de openbare weg;
- Storten van gevaarlijk afval;
- Tags, graffiti, markeringen of opschriften;
- Dierlijke ontlasting;
- Ongesorteerde vuilniszakken;
- Foutieve vuilniszakken (draagtassen van supermarkten, zwarte/grijze zakken, enz.).

Het doel is maximale harmonisatie van de sancties met betrekking tot deze inbreuken en het doen toenemen van het boetebedrag. Een eerste harmonisatie is voorzien in het tweede semester van 2012: deze betreft uitwerpselen van honden. Andere harmonisaties zouden snel kunnen volgen, zoals deze betreffende het wildplakken of die met betrekking tot het buitenzetten van vuilniszakken buiten de toegestane uren/dagen.

Het zou ook passend zijn om uitgebreid te communiceren over dit overzicht met de 10 meest courante vervuilende gedragingen en over de bedragen van de boetes die hiervoor gelden (binnen iedere gemeente voor wat betreft het nog niet geharmoniseerd bedrag van de boetes en over het volledige Gewestelijke grondgebied voor de bedragen van de boetes waarvoor men tot een harmonisatie is kunnen komen). Het grote publiek moet inderdaad geïnformeerd worden over de gevolgen van onbeschaafdheden om overtredingen te voorkomen en om het gevoel van straffeloosheid inzake vervuilende gedragingen weg te nemen.

2.3 Versterking van de controlediensten

De aanwezigheid en het aantal controlebeambte moet verhoogd worden en de controleperiodes moeten uitgebreid worden. Naast de politiediensten kunnen enkel de controlebeambte van het Agentschap momenteel 24 uur op 24 opgeroepen en gemobiliseerd worden.

De controlebeambte, of ze nu lid zijn van de diensten van het Agentschap Net Brussel, de gemeentediensten of de politiediensten, moeten opleidingen krijgen over de geschikte toepassing van de reglementaire bepalingen en over het oplossen van conflicten, wat noodzakelijk is bij de uitvoering van hun functie.

De mogelijkheid om de huidige bevoegdheden van de controlebeambte van het Agentschap inzake repressie uit te breiden, zal onderzocht worden. Naast inbreuken met betrekking tot sluikstorten en sorteren, moeten de controlebeambten ook andere vervuilende daden kunnen bestraffen, zoals het niet opruimen van hondenuitwerpselen.

De doeltreffendheid van de 'nette plaatsen'-acties die gemeenschappelijk door het Agentschap Net Brussel, de Gemeenten en de politiediensten georganiseerd worden, hoeft niet meer aangetoond te worden. Deze acties moeten op een meer systematische manier georganiseerd worden.

2.4 Uitwisseling van goede praktijken

Over het algemeen waken de bevoegde gewestelijke en gemeentelijke diensten alsook de politiezones over de garantie van een regelmatige uitwisseling van hun goede praktijken inzake repressie.

Een uitwisselingsplatform om de verschillende betrokken actoren te groeperen, zal opgericht worden.

Doelstellingen

- De sancties van de « Top 10 » van de inbreuken op de openbare netheid maximaal in evenwicht brengen, om tot een rechtvaardige en coherente repressie te komen over heel het grondgebied van het Brussels Gewest.
- Uitgebreid communiceren rond de inbreuken op de openbare netheid en de sancties die ermee samengaan.
- Versterken van de aanwezigheid van controleagenten op het terrein.

III.3 VERBETERING VAN DE INFRASTRUCTUREN EN HET TERREINWERK

Het doel is het verzekeren en het garanderen van de netheid in alle wijken.

3.1 DE REINIGING VAN HET WEGENNET

De reiniging van het wegennet hangt af van:

- de snelheid waarmee de openbare ruimte vervuild raakt: de zones met detailhandel, de plekken met fastfoodrestaurants, ontspanningsplaatsen en locaties om te picknicken worden het vaakst getroffen;
- de kwaliteit van de openbare ruimte (de staat van het wegennet, het parkeerbeleid, de omstandigheden voor de ophaling van het huisvuil, de werven, de staat van het straatmeubilair, enz.).

De gewestelijke en gemeentelijke wegen werden ondergebracht in verschillende categorieën naar gelang hun typologie met, voor elk van hen, een frequentie en een passende interventiewijze.

A. Methode

Voor iedere zone wordt het materiaal en de mankracht die ingeschakeld worden voor een optimale netheid regelmatig geëvalueerd door het Agentschap Net Brussel. De zones waarin de automatisering van de reiniging de voorkeur zal uitdragen, zullen bepaald worden voor het jaar 2013.

Bovendien zal er een betere coördinatie verzekerd worden tussen de verschillende partijen voor de zones waar het Agentschap en de Gemeenten in goed overleg ingrijpen.

B. Dienstregeling

Naast de toename van de kwaliteit van de diensten zal de nadruk gelegd worden op de verscherpte aanwezigheid van personeel op het terrein, zowel van het Agentschap Net Brussel als van de Gemeenten.

De ontwikkeling van vrijetijdsbesteding en recreatieve of economische activiteiten van alle aard (markten, rommelmarkten, feesten, solden,...) doet de aanwezigheid van burgers in de openbare ruimte 's avonds, in het weekend en op feestdagen sterk toenemen en des te meer wanneer de weersomstandigheden mild zijn.

Ook moeten de reinigingsprogramma's voor het wegennet, zowel gewestelijk als gemeentelijk, versterkt en aan de omstandigheden aangepast worden.

Ook zal er in de herfst een bijzonder middel ingezet worden voor het opruimen van afgevallen bladeren. Deze dienst werkt bij voorkeur langs de grote verkeersassen met bomen alsook op de eigen beddingen van de MIVB.

3.2 DE SCHIJNWERPERZONES: UITBREIDING VAN HET AANTAL INTERVENTIES EN VAN HET UURROOSTER

Het Agentschap Net Brussel heeft sinds 2007 een dertigtal zogenaamde 'schijnwerperzones' bepaald: zijnde: Leopold II, Kruidtuin, Albert II, Sint-Goedele, Cantersteen, Kunstberg, Grote Zavel, Kleine Zavel, Congres, Hertog, Koninklijk Park, Luxemburg, Waterloo, Louiza, Guldenvlies, Zuid, Vooruitgang, Leuven, Elsene, Tervuren, Poelaert, Kunst, Regent, Koningstraat, Sterrenkunde, Wet, Schuman, Jourdan, Wayez 1, Wayez 2, Sint-Guido, Dapperheid, Gent 1, Gent 2 en Keizer Karel II. Het betreft zones met een sterk bezoekpercentage (in de buurt van grote monumenten, de stations, de winkelcentra, enz.) waarbinnen het Agentschap de permanente reiniging verzekert en dit de hele dag lang, 5 à 7 dagen per week. Deze werkmethode heeft sterk bijgedragen tot de verbetering van het imago van het Gewest.

In de eerste plaats richt het Agentschap zich op een beter gebruik van de middelen waarover het beschikt om te beantwoorden aan de eisen van het terrein.

Het is de doelstelling om tegen 2015 het aantal van deze zones uit te verdubbelen en hierbinnen de reinigingsdienstregeling uit te breiden. Hierbij moet er rekening gehouden worden met het gebruik van de verbindingswegen, zowel in de week als in het weekend, met hun hoofdfunctie (doorgaand verkeer, stadstoegang, handel) en hun specifiek karakter inzake openbare netheid.

3.3 DE VUILNISBAKKEN

Stedelijke vuilnisbakken

Deze zijn een onmisbaar middel voor de preventie van vuil. Bepaalde belangrijke wegennetten vertonen een verouderde infrastructuur die in slechte staat of zelfs niet functioneel is. Bovendien zijn er een zestal verschillende soorten straatmeubilair die gestroomlijnd zouden moeten worden met het oog op de vereenvoudiging van de taak van teams die belast zijn met de schoonmaak.

A. Sensibilisatie

Het grote publiek moet herhaaldelijk gesensibiliseerd worden over het gebruik van de stedelijke vuilnisbakken. Campagnes gebaseerd op de boodschap 'Netheid belangt iedereen aan' moeten in samenwerking met de Gemeenten gelanceerd worden op gewestelijk niveau.

B. Concentratie van het vuilnisbakkenpark

Tussen 2005 en 2011 werden 2.916 extra vuilnisbakken geplaatst op het grondgebied van het Gewest (door de Gemeenten en het Gewest via Mobiel Brussel), wat overeenkomt met een gemiddelde van ongeveer 486 nieuwe vuilnisbakken per jaar. Het is belangrijk om het netwerk te blijven concentreren door in het bijzonder de directe omgeving van scholen, haltes van het openbaar vervoer, de directe omgeving van stations, druk bezochte plekken (toeristisch of commercieel), de nieuwe wijken, de directe omgeving van glasbollen en ook de parken en de openbare plaatsen als doelwitten te kiezen.

Hiertoe zal een evaluatie van het aantal vuilnisbakken die tekort zijn op alle wegennetwerken uitgevoerd worden in 2012. Het doel zal zijn om minimaal om de 100 meter over een vuilnisbak te beschikken, in de eerste plaats in de drukbezochte wijken en/of dichtbevolkte wijken, terwijl er rekening gehouden wordt met de typologie van het wegennet. Een zakhouder zoals er geplaatst werden in Parijs zouden gebruikt kunnen worden om het netwerk te concentreren tegen een kleiner kostenplaatje.

C. Herstelling

Voor zover de herstellingen van de beschadigde vuilnisbakken beperkt blijven, engageert het Agentschap zich om in te grijpen binnen de 5 dagen na de vaststelling van of de kennisgeving van deze beschadiging. De verantwoordelijkheid van de verschillende partijen moet duidelijk bepaald worden.

Tegen eind 2012 zal het geheel aan beschadigde uitrustingen op het gewestelijke wegennet geïnventariseerd worden om vervangen te kunnen worden.

D. Selectieve vuilnisbakken

Het onderhavige Netheidsplan heeft als doelstelling om mensen aan te zetten tot sorteren in de openbare ruimte door 1.000 selectieve vuilnisbakken op drukbezochte plaatsen ter beschikking te stellen van de bevolking tegen 2017. In 2011 werd een proefproject gelanceerd op het grondgebied van de Gemeente Etterbeek, waar zich veel scholen bevinden.

Het Gewest stelt voor aan de Gemeenten om een bepaald aantal selectieve vuilnisbakken te plaatsen op hun grondgebied, bij voorkeur op drukbezochte plaatsen. In het kader van de netheidscontracten zal een deel van de gewestelijke subsidie besteed worden aan de aankoop en de plaatsing van vuilnisbakken, in de eerste plaats selectieve vuilnisbakken. In de eerste fase

dient de nadruk gelegd te worden op twee afvalfracties: PMD (plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons) en restafval, onbevuild papier/karton komt minder vaak voor op straat. Over het algemeen zullen de Gemeenten tevens worden aangespoord om de voorrang te geven aan iedere andere uitrusting die toelaat de afvalsortering in de openbare ruimte te verbeteren.

Het Agentschap Net Brussel zal er op zijn beurt, in samenwerking met Mobiel Brussel, over waken dat dit type straatmeubilair progressief aangebracht wordt in de zones die het aangeduid heeft als schijnwerperzones. De MIVB zal ook aangespoord worden om dit type meubilair binnen haar netwerk uit te breiden, in het bijzonder voor haar bovengrondse haltes.

In het kader van zijn communicatiecampagnes zal het Agentschap bovendien de aandacht vestigen op de sortering in de openbare ruimte, teneinde de resultaten hiervan te verbeteren.

In 2015 zal een evaluatie uitgevoerd worden om de verkregen resultaten te beoordelen.

E. Harmonisatie van het vuilnisbakkenpark

Gezien het grote aantal actoren dat zich bezighoudt met het plaatsen van vuilnisbakken op het grondgebied van het Brussels gewest, bestaan er verschillende modellen. Het is belangrijk om het vuilnisbakkenpark te harmoniseren, zowel om esthetische als functionele redenen (de taak van de teams die belast zijn met het ledigen vereenvoudigen).

F. Ledigen van de vuilnisbakken

De ontwikkeling van vrijetijdsbesteding en recreatieve of economische activiteiten van alle aard (markten, rommelmarkten, feesten, solden,...) doet de aanwezigheid van publiek in de openbare ruimte 's avonds, in het weekend en op feestdagen sterk toenemen en des te meer wanneer de weersomstandigheden mild zijn.

Bijgevolg moeten de programma's voor het ledigen van vuilnisbakken, zowel gewestelijk als gemeentelijk, versterkt en aan de omstandigheden aangepast worden.

G. Coördinatie

Een overeenkomst tussen het Agentschap Net Brussel, Mobiel Brussel en de MIVB zou ondertekend moeten worden in 2012 om het uitbreidingsproject te plannen, de bevoegdheden inzake herstellingen te verduidelijken en het vuilnisbakkenpark op het gewestelijke wegennet te harmoniseren.

Een cel die bestaat uit leden van de drie bovenbedoelde besturen zal ook opgericht worden om de coördinatie hierrond te verzekeren.

Het werk zal in nauwe samenwerking met de Minister die bevoegd is voor Mobiliteit en Openbare werken verricht worden.

Sorteervuilnisbakken

Naast de stedelijke vuilnisbakken is het ook de bedoeling om voorzieningen te verzorgen die het sorteren binnen de huishoudens, bedrijven en openbare gebouwen mogelijk maakt/vereenvoudigt.

De Gemeenten zullen uitgenodigd worden om zich vanaf 2012 en in ieder geval binnen de naleving van de wettelijke verplichtingen uit te rusten met materiaal dat de gebruikers en bezoekers van hun gebouwen in staat stelt om ten minste de volgende fracties te kunnen sorteren:

papier/karton en PMD (plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons).

Een deel van de gewestelijke subsidie, die verkregen wordt via de netheidscontracten, zal dus besteed moeten worden aan de aankoop van dergelijk materiaal.

3.4 DE EIGEN BEDDINGEN VAN DE MIVB

Momenteel staat het Agentschap Net Brussel reeds in voor het reinigen van de eigen beddingen van de MIVB op de gewestwegen. Het Agentschap ontvangt sinds 2011 een financiële vergoeding van het Gewest om dit te doen.

De reiniging blijft echter onvoldoende, vooral dan op de eigen beddingen op gemeentewegen. Dat is de reden waarom het Agentschap na overleg met de MIVB de meest problematische plekken zal aanduiden en de principes en de maatregelen voor het garanderen van de netheid ervan zal invoeren. Het spreekt uiteraard voor zich dat de gepaste middelen vrijgemaakt moeten worden voor al het bijkomende reinigingswerk dat gevraagd wordt van het Agentschap.

Deze problematiek zal desgevallend behandeld kunnen worden binnen het kader van het op te richten partnership tussen de MIVB en het Agentschap Net Brussel, zoals voorzien in de nieuwe beheerovereenkomst van de MIVB.

Een cel die bestaat uit minstens één lid van het Agentschap Net Brussel en één lid van de MIVB zal opgericht worden om de coördinatie en de opvolging van de problemen op het terrein te verzekeren.

Het werk zal in nauwe samenwerking met de Minister die bevoegd is voor Mobiliteit en Openbare werken verricht worden.

3.5 DE STRIJD TEGEN SLUIKSTORTEN

De netheidscontracten hebben het mogelijk gemaakt om de verantwoordelijkheden voor het verwijderen van gestort vuilnis te verduidelijken: de verantwoordelijkheid valt op de netheidsoperator die verantwoordelijk is voor het wegennet in kwestie.

Ondanks de reeds geleverde inspanningen blijft sluikstorten een plaag.

De sociale onzekerheid, de familiale instabiliteit en het tempo van de verschuivingen inzake verblijfplaatsen zijn bepalende factoren: de frequentie van sluikstorten is aanzienlijk hoger in de wijken waar de bevolking meer wisselend is. In deze wijken worden de Gemeenten of het Agentschap ertoe aangezet dagelijkse rondes voor de ophaling van gestort vuilnis te organiseren. In de randgemeenten is de problematiek minder ernstig maar daar moet men het hoofd bieden aan de aanwezigheid van huisvuil dat op herhaaldelijke wijze 'ingevoerd' wordt. Bepaalde Gemeenten worden op hun beurt geconfronteerd met de beide fenomenen.

Bovendien is het aangewezen de duidelijke toename in de laatste jaren van gedumpte supermarktzakken die gevuld zijn met huishoudelijk afval in de stedelijke vuilnisbakken op te merken. Men moet eveneens vaststellen dat het Agentschap meer en meer gestort vuilnis moet verwijderen rond zijn glasbollen, die zich zowel in een gemeentelijke als een gewestelijke interventiezone bevinden.

Om het hoofd te bieden aan deze situatie is het via onderhavig Plan de bedoeling om een strategie met drie assen aan te nemen: preventieve, curatieve en repressieve acties:

A. Preventieve acties:

- De inwoners herhalend herinneren aan de dagen en tijdstippen van de gebruikelijke ophalingen;
- De Brusselaars minstens één keer per jaar informeren over het bestaan van verschillende diensten die verzekerd worden door de gemeentelijke en gewestelijke overheden (containerparken, huis-aan-huisophalingen, mobiele inzamelpunten, 'Grof huisvuil'-campagne) om zich van hun afval te ontdoen naast de gebruikelijke ophalingen: grof huisvuil, chemisch afval, enz.;
- Herinneren aan de milieu-uitdagingen;
- De inwoners informeren over de 'Top 10' van vervuilende gedragingen alsook over de talrijke bestraffingsmogelijkheden en de resultaten hiervan.

B. Curatieve acties:

- Verbeteren van het systeem voor gegroepeerde ophaling van grof huisvuil in flatgebouwen;
- Het aantal containerparken progressief doen toenemen op het gewestelijke grondgebied en de openingsuren ervan uitbreiden alsook de soorten afval die er aanvaard worden;
- Binnen het Agentschap een ophaaldienst ontwikkelen die instaat voor het ophalen van sluikstortingen rond de glasbollen van het Agentschap;
- Opvolgen van het project voor de plaatsing van glasbollen op strategische plekken, tijdens de renovatiewerken aan de wegennetten en ook in de zones die problemen met sluikstorten en geluidsoverlast ondervinden.
- In het jaar van de goedkeuring van dit Plan en in samenwerking met de Gemeenten een lijst opstellen van de zwarte zones die in het bijzonder geconfronteerd worden met sluikstortingen.

C. Strafrechtelijke acties:

- Het op systematische manier organiseren van controleacties en acties voor 'nette plaatsen' (Agentschap, Gemeente, politie), met name op plaatsen met terugkerende problemen, om het gevoel van straffeloosheid bij de overtreders weg te nemen;
- Versterken van de strijd tegen invoeringen van afval door pendelaars die afkomstig zijn uit plaatsen met vuilniszakken die betaald moeten worden.

3.6 DE MOBIELE INTERVENTIEBRIGADES

Om de effecten van de problemen in verband met netheid op het terrein zo snel mogelijk te verzachten, lijkt het nuttig om tegen 2015 het oprichten van mobiele interventiebrigades te voorzien bij het Agentschap Net Brussel, die het werk in team de voorkeur geven. Een vijftiental agenten, in zones verdeeld, zullen aangesteld worden voor deze opdrachten.

Deze zullen in de eerste plaats aangesteld worden in de wegennetwerken waar dringende of uitzonderlijke vervuilende problemen werden vastgesteld.

3.7 DE UITWERPSELEN VAN HONDEN: EERSTE VERVUILLENDE GEDRAGING DIE HET ONDERWERP VORMT VAN EEN SANCTIEHARMONISATIE

De vervuiling door honden blijft actueel ondanks een aanzienlijke inspanning die de laatste jaren geleverd werd door de 19 Gemeenten om te strijden tegen deze plaag.

Het is belangrijk om de individuele verantwoordelijkheid te ontwikkelen door informatie, sensibilisatie maar ook door de overtreders meer te bestraffen.

A. Netwerk van sanitaire uitrustingen: ontwikkelen van bewegwijzering

Momenteel bestaat er een netwerk van 580 hondentoiletten verdeeld over 19 Gemeenten, wat overeenkomt met één hondentoilet per 2.000 inwoners. Het doel van het onderhavige Plan is het zorgen voor een foutloze netheid van deze voorzieningen.

De bewegwijzering naar en op de hondentoiletten zal ontwikkeld worden door de Gemeenten om te herinneren aan de regels van goed gedrag.

De hondentoiletten vereisen echter moeilijk in te richten ruimtes in talrijke wijken alsook een regelmatig onderhoud dat vraagt om een goede opvolging inzake personeel en middelen (dolomiet, specifiek ontsmettingsmiddel).

B. Aansporing tot individuele opruiming: concentratie van het zakjesdistributienetwerk

De inwoners die vergezeld worden van een hond moeten aan iedere bevoegde agent kunnen aantonen dat ze een hondenpoepzakje bij zich hebben: stappen zullen ondernomen worden om dit punt op te nemen in de algemene politieverordeningen waar dit nog niet het geval is.

Bovendien leidt de aansporing tot opruiming tot het toenemen van de zakjesdistributeurs alsook tot de verdeling ervan via tussenpersonen als dierenartsen, hondenclubs, hondentrimmers, parkwachters, gemeenteagenten, enz.

C. Communicatie: informatie en sensibilisatie

Het is belangrijk een positieve boodschap over te brengen aan de diereneigenaars om ze het beleid van de strijd tegen hondenvervuiling te doen naleven.

Binnen dat domein zal de communicatie regelmatig gebeuren via traditionele media zoals affiches die doen herinneren aan de van kracht zijnde regels en het bedrag van de sanctie, het uitgeven van plannen met de inplanting van de hondentoiletten en zakjesdistributeurs, artikels in gemeentelijke kranten, ...

Ten slotte zullen er vanaf 2012 specifieke sensibiliseringsacties georganiseerd worden bij de verschillende betrokken actoren: hondenbaasjes, netheidspersoneel en personeel van de groendienst, lokale politie, dierenartsen, hondenclubs, enz.

D. Bestrafing

Tegelijkertijd is het onontbeerlijk om een controle- en wetshandhavingsactieplan aan te wenden tegenover de eigenzinnigen om een gedragswijziging te stimuleren (betrapping op heterdaad en het niet beschikken over een hondenpoepzakje).

Het niet opruimen van hondenuitwerpselen zal bovendien het eerste vervuilende gedraging uit de 'Top 10' zijn dat het mikpunt is van een harmonisatieproject van de sancties binnen het grondgebied van de 19 Gemeenten.

3.8 GRAFFITI - WILDPLAKKEN

Naast het feit dat dit tot onhygiënisch gedrag behoort, dragen de aanwezigheid en de volharding van graffiti of wildplakken bij tot een gevoel van onveiligheid.

Het duurzame terugdringen van deze praktijken omvat het zeer snel verwijderen van graffiti en omstreden affiches, alsook het onderzoek naar en de vervolging van de verantwoordelijken.

Het onderhavig Plan heeft de bedoeling tot een algemene en systematische actie te leiden binnen deze gebieden.

A. Preventie

De preventie zal onvermijdelijk het aanwenden van de volgende acties met zich meebrengen:

- Informatie en sensibilisatie

De Brusselaars zullen geïnformeerd worden over de diensten die zowel door het Gewest als door de gemeentebesturen aangeboden worden. De communicatiecampagnes zullen ook op herhalende wijze gevoerd worden om de overtreders te sensibiliseren, door de regels en het bedrag van de sanctie te herhalen.

- Anti-tagmiddelen

Het gebruik van vernis, plasticfilms of anti-tagverf kan een oplossing bieden op drukbezochte plaatsen met terugkerende problemen. Dit zal aangemoedigd worden.

- Het ter beschikking stellen van ruimtes waar deze activiteit mag beoefend worden

Het is duidelijk dat graffiti een vorm van vrijheid van meningsuiting is en dat de overheid dit moet kaderen door hen gebruik te laten maken van vrijheidsruimtes en ook door steun te verlenen aan de organisatie van evenementen gewijd aan de stadskunst.

In de loop van het jaar 2013 zullen samenwerkingen met de actoren uit de culturele wereld gezocht worden om de stadskunsten te bevorderen.

- Specifiek met betrekking tot het wildplakken

Binnen de mate van het mogelijke zullen de Gemeenten gestimuleerd worden om plaatsen te voorzien die voorbehouden zijn voor openbare affichering. Er moeten voldoende zulke plaatsen zijn, zodat er aan de vraag beantwoord wordt, rekening houdend met de omstandigheden. Deze plaatsen worden voorbehouden aan lokale instituten, verenigingen of groeperingen zonder winstbejag, voor manifestaties die plaatsvinden in het Brusselse Gewest.

B. Operationele diensten

De afgelopen vijf jaar hebben de Gemeenten en het Agentschap Net Brussel hun budget om te strijden tegen graffiti opgetrokken.

Momenteel beschikken 13 Gemeenten (Anderlecht, Oudergem, Sint-Agatha-Berchem, Brusselstad, Vorst, Ganshoren, Elsene, Jette, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Node, Schaarbeek en Watermaal-Bosvoorde) over een interventieteam voor het reinigen van tags. De 6 andere Gemeenten besteden deze werking uit aan privébedrijven. De bekladde oppervlakken worden behandeld met een hogedrukreiniger, gezandstraald, krijgen een hydrogommagebehandeling, worden verder schoongemaakt met oplosmiddelen of worden eenvoudigweg overschilderd. De toegang tot deze dienst is gratis op eenvoudige aanvraag van de inwoners bij bepaalde gemeentediensten van de verblijfplaats. Voor anderen is deze dienst

betalend.

Voor de verwijdering van graffiti komt het Agentschap Net Brussel kosteloos tussen indien het om gewestelijke infrastructuur en gebouwen gaat en tegen betaling op basis van een bestek indien het om andere private en overheidsgebouwen gaat.

Op het gebied van wildplakken gaan de netheidsoperatoren over tot de onmiddellijke verwijdering van de zonder toestemming aangebrachte publiciteit/reclame op het openbare domein en rekenen ze de kost met betrekking tot deze operatie door aan de belanghebbenden, bijvoorbeeld de verantwoordelijke van de maatschappij die deze affiches liet ophangen of de persoon die een beroep deed op deze maatschappij.

Zowel voor de operatie van detagging als voor het verwijderen van affiches van wildplakkers engageert het Agentschap Net Brussel er zich toe binnen een termijn van 5 dagen na het ontvangen van de aanvraag of van het betalingsakkoord (in het geval van een betalende tussenkomst) in te grijpen. De Gemeenten zullen aangemoedigd worden tot het verzekeren van dezelfde termijn van tussenkomst.

De diensten die zowel door het Gewest als door de Gemeenten verleend worden, hebben er baat bij beter gekend te zijn bij de Brusselse bevolking.

C. Bestrafing

De nachtelijke activiteiten van de taggers bemoeilijken hun identificatie. Enkel de tussenkomst van de politie of gerichte acties door de Gemeenten in samenwerking met het Agentschap Net Brussel kunnen een doeltreffende respons bieden op deze onwettelijkheden. Het opsporen van dit onburgerlijk gedrag dient op een meer systematische manier te gebeuren.

Bovendien is het belangrijk om informatie over de graffiti te verzamelen en te controleren om de werken van een auteur te kunnen inventariseren en de veroordelingen verder te doen strekken dan deze bij betrapting op heterdaad.

De situatie is identiek voor het wildplakken, behalve dat het opsporen en het vervolgen van de uitgevers vlotter verloopt.

Deze inbreuken maken bovendien deel uit van de 'Top 10' van vervuilende gedragingen zoals die werd opgesteld in 2011 en de sancties die er tegenover staan zullen op termijn geharmoniseerd worden voor het hele gewestelijke grondgebied.

3.9 HET REINIGEN VAN DE RIOOLKOLKEN

Dit aspect van het Netheidsplan moet niet verborgen worden: de overheden hebben de verantwoordelijkheid het goed functioneren van de rioolkolken te verzekeren, zowel omwille van de veiligheid en het comfort van de gebruikers van de wegennetwerken, als voor de wettelijke aansprakelijkheid van de beheerders in het geval van een verkeersongeluk dat te wijten is aan de aanwezigheid van water dat niet kon wegstromen door de verstopping van de rioolkolken.

Het probleem is bijzonder complex, gezien er bijna permanent wagens geparkeerd staan en dit het reinigen van deze rioolkolken sterk bemoeilijkt.

De zorg voor de goede werking van deze voorzieningen moet permanent zijn.

In de loop van de afgelopen jaren is gebleken dat de gebruikelijke tussenkomsten op het

rioolkolkennetwerk niet langer toereikend zijn op bepaalde specifieke plekken omwille van onder meer de geografische ligging, de seizoenen, de staat van het net of de uitvoering van wegenwerken.

Om de gevolgen van overvloedig regenwater te vermijden, is het noodzakelijk om:

- binnen de 6 maanden die volgen op het in voege treden van het Plan voor zowel de Gemeenten (voor wat betreft het wegennet dat onder hun bevoegdheid valt) als voor het Gewest een kaart op te stellen van de probleemzones (overstromingsgevaar, geklasseerd volgens graad van belang die de termijn van tussenkomst bepaald, aanwezigheid van bomen, ...) en om de reinigingsfrequentie aan te passen waar dat noodzakelijk is;
- binnen een zo kort mogelijke termijn de tussenkomst van de verschillende actoren op de gewestwegen te coördineren via de invoering van een overeenkomst tussen het Agentschap Net Brussel en Mobiel Brussel en via de oprichting van een coördinatiecel;
- te waken over de verbetering van de samenwerking met de Gemeenten en de politie voor de organisatie van parkeerverboden;
- tegen 2013 een gespecialiseerde en gecentraliseerde dienst op te richten inzake reiniging van rioolkolken binnen het Agentschap Net Brussel. Deze dienst maakt het mogelijk om spoedinterventies te doen in de vroege ochtend en de namiddag;
- de interventietermijn van de verschillende bevoegde diensten te verbeteren.

Bovendien worden de Gemeenten ertoe uitgenodigd, wanneer dit nog niet het geval is, te zorgen voor de toepassing van een verordening die de werfverantwoordelijken of de aannemers ertoe verplicht de netheid van het wegdek waarop zich de werf bevindt te verzekeren. Voor het afleveren van een vergunning zou een Gemeente, bijvoorbeeld, van een bouwheer kunnen eisen dat hij een bewijs verschafft van een overeenkomst met een netheidsoperator voor het reinigen van het wegdek.

3.10 DE OPENBARE TOILETTEN

Momenteel bevinden de zones die het meest getroffen worden door de erg onaangename problematiek van het wildplassen zich voornamelijk rond de stations van de NMBS (Noord- en Zuidstation), de grote metrostations en de verkeerstunnels. Deze getroffen zones worden met hogedrukreinigers en door toepassing van speciale producten behandeld.

Bepaalde gemeenten hebben gekozen voor de plaatsing van openbare toiletten of urinoirs als preventiemiddel (met name Schaarbeek en Brussel-stad), maar het reinigen van deze plaatsen blijft een delicate opdracht waarvoor aangepaste mankracht en materialen vereist zijn.

Het onderhavige Netheidsplan heeft de bedoeling om een waar voorzieningenplan van het Brusselse Gewest inzake openbare toiletten op te stellen. Deze toiletten moeten zowel door mannen als door vrouwen gebruikt kunnen worden en moeten onder andere beschikken over een fontein met drinkbaar water.

Het doel is om tegen 2015 20 toiletten te plaatsen op gevoelige plaatsen zoals:

- de buurt rond het Zuidstation,
- de buurt rond het Noordstation,
- de buurt rond het Centraalstation,
- het Rogierplein,
- het Dapperheidsplein,
- het Simonisplein,

- het Flageyplein,
- de Guldenvlieslaan,
- de Nieuwstraat,
- het Liedtsplein.

De financiering van dit voorzieningenplan wordt reeds bestudeerd en kan hetzij via de gewestelijke subsidies die toegekend worden aan de gemeenten door middel van de netheidscontracten, hetzij via een partnershipstelsel tussen de private en publieke sector (PPP zoals dat het geval is in Parijs) doorgevoerd worden. De mogelijkheid voor de Gemeenten om deel te nemen aan een meer algemeen partnership afgesloten door het Gewest zal eveneens in aanmerking worden genomen.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan het esthetische aspect van dit stadsmeubilair. In dit verband zou een studie gehouden kunnen worden door het Directie ruimtelijke ordening.

Een samenwerking met de associatieve sector die actief is bij de daklozen zal ook onderzocht worden, deze toiletten kunnen nuttig zijn voor de hygiëne van deze mensen zonder verblijfplaats.

Binnen het kader van de onderhandelingen met betrekking tot de nieuwe beheerovereenkomst van de MIVB is er bovendien op het gebied van 'netheid' voorzien dat:

'(...) De MIVB er ook over zal waken dat de openbare toiletten die aanwezig zijn op haar netwerk toegankelijk en in werking zijn. Ze de mogelijkheid zal onderzoeken om er zowel voor mannen als voor vrouwen nieuwe toiletten in te richten in samenwerking met de Gewestelijke overheid voor Netheid'.

Tot slot is urineren op de openbare weg een inbreuk die deel uitmaakt van de 'Top 10' van vervuilende gedragingen zoals die werd opgesteld in 2011 en de sancties die hiervoor gelden zullen op termijn geharmoniseerd worden voor het ganse gewestelijke grondgebied.

3.11 DE DUIVEN

De toename van het aantal duivenkolonies en ander gevogelte veroorzaakt echte problemen die erkend werden door de Gemeenten en het Agentschap Net Brussel tijdens het rondetafelgesprek in 2011 met de Brusselse verkozenen (Schepenen en Minister) die bevoegd zijn voor de openbare netheid: verspreiding van ziektes, vervuiling van voetpaden en gevels door uitwerpselen.

Deze toename is voornamelijk te wijten aan het ongepaste voederen van de duiven.

Het probleem zal aangekaart worden tijdens het volgende rondetafelgesprek dat zal plaatsvinden in het eerste semester van 2012. Er dient een oplossing gevonden te worden op gewestelijke schaal door de aanwending van een specifiek plan dat opgesteld moet worden in nauwe samenwerking met de Minister die bevoegd is voor het Milieu. Dit Plan wordt voorzien voor het eerste semester van 2013.

Het Plan zal onder andere handelen over methodes voor de beperking van het aantal duiven dat aanwezig is op het grondgebied en over de sensibilisatie van de personen die hen te eten geven. Bovendien hebben de vegers de opdracht om systematisch achtergelaten voedsel te verwijderen.

3.12 DE STEDELIJKE ASBAKKEN EN DRAAGBARE ASBAKKEN

Sinds 2010 loopt er een proefproject op het grondgebied van de Gemeente Elsene betreffende de stedelijke asbakken: een twintigtal asbakken werd aan de ingangen van drukbezochte winkelcentra aangebracht door het Gewest. Een studie zal gehouden worden vanaf 2012 voor de

uitbreiding van het aantal aangebrachte asbakken aan de rand van verschillende winkelkernen alsook aan verschillende haltes van de MIVB.

Het doel is dat iedere koopkern voldoende uitgerust zou zijn opdat er, ongeacht waar de roker zich bevindt, een asbak binnen oombereik zou zijn. In dit opzicht zal er contact opgenomen worden met Atrium. Bovendien dient er bij de uitwerking van projecten voor de bouw van nieuwe winkelcentra door de bouwheren bijzondere aandacht besteed te worden aan het peukenprobleem. De aanwezigheid van voldoende stedelijke asbakken kan in dat geval een voorwaarde vormen voor de aflevering van een bouwvergunning.

Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de kleur van dit erg compacte meubeltype. De weerhouden kleur zal dus voldoende levendig moeten zijn om de aandacht te trekken. Een samenwerking met de professionele opleidingscentra zal onderzocht worden voor het ontwerp van het één of andere prototype.

Vanaf 2012 moet er ook een informatie- en sensibiliseringscampagne gehouden worden binnen de horecasector om haar leden ertoe aan te zetten buiten meerdere asbakken te plaatsen en hen te herinneren aan de verplichting om de stoepen en terrassen te reinigen. Hetzelfde geldt voor wat betreft de organisatoren van evenementen en de rokers. Iedereen moet verantwoordelijk gemaakt worden om een respectvol gedrag tegenover de natuur en de levenskwaliteit te kunnen aannemen.

Tegelijkertijd en met name naar aanleiding van het rookverbod dat van kracht is sinds 1 juli 2011, is het nuttig om van start te gaan met het maken en verdelen van draagbare asbakken. Het Agentschap Net Brussel heeft er in 2011 reeds om en bij de 20.000 gratis verdeeld in de Brusselse cafés.

De gratis uitdeelacties zullen hervat worden in de loop van de volgende maanden/jaren, met name bij grote evenementen. De organisatoren van evenementen zullen zo uitgenodigd worden om draagbare asbakken te verdelen op de sites die ze willen gebruiken en waarvan ze dus nadien de schoonmaak op zich nemen.

Het zou ook goed zijn om regelmatig via opleidingen en sensibiliseringscampagnes eraan te herinneren dat het weggooien van peuken op de openbare weg verboden is en beboet kan worden.

Het gooien van een peuk op de openbare weg is trouwens een inbreuk die deel uitmaakt van de 'Top 10' van vervuilende gedragingen zoals die werd opgesteld in 2011 en de sancties die hiervoor gelden zullen op termijn geharmoniseerd worden voor het hele gewestelijke grondgebied.

3.13 DE ONDERGRONDSE CONTAINERS

Het Agentschap Net Brussel zal de glasbollen ondergronds blijven installeren. Op die manier worden er verschillende voordelen gecreëerd in vergelijking met de bovengrondse glasbollen: het past mooier in het stadsbeeld, de bollen hebben een grotere capaciteit, het zorgt voor minder geluidshinder ...

De Gemeenten worden aangespoord om hetzelfde te doen, indien nodig via het reinheidscontract. De mogelijkheid om ook andere ondergrondse containers (voor kledij, enz.) te installeren zal geval per geval onderzocht worden.

De doelstelling is om 100 bijkomende sites met ondergrondse glasbollen te hebben tegen 2017.

Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de netheid rond deze bollen. De Gemeenten en/of het Gewest zullen er in alle gevallen voor zorgen dat er vuilnisbakken geplaatst zullen worden in de buurt ervan.

Het Agentschap Net Brussel zal in 2013 eveneens de mogelijkheid bestuderen om ondergrondse containers te plaatsen in de buurt van bepaalde grote gebouwencomplexen, enkel bestemd voor het afval van de mensen die deze gebouwen betrekken. De containers moeten uiteraard afvalsortering mogelijk maken.

Tijdens de uitwerking van bouwprojecten voor nieuwe wijken of renovatiewerken van volledige wijken zullen de bouwheren bijzondere aandacht moeten besteden aan de manier waarop het afval van de toekomstige bewoners opgeslagen en weggevoerd kan worden. De aanwezigheid van ondergrondse containers kan in dat geval een voorwaarde vormen voor de aflevering van een bouwvergunning.

3.14 HERBRUIKBARE BEKERS EN STATIEGELD

De problematiek van bekers of blikjes die in de buurt van terrasjes of bij grote evenementen blijven rondslingeren, is reëel. Handelaars moeten gewezen worden op de mogelijkheid om herbruikbare bekers te gebruiken zodat hun klanten deze niet meer laten rondslingeren of op de grond werpen. Ze moeten eveneens aandacht krijgen voor de omgeving van hun zaak.

Het Agentschap Net Brussel heeft al deelgenomen aan een proefproject in het kader van een evenement dat georganiseerd werd door de stad Brussel. Bepaalde Gemeenten hebben eveneens één of ander gelijkaardig initiatief ondernomen.

Vanaf zal het Agentschap Net Brussel op algemenere wijze de problematiek bestuderen, voornamelijk in samenwerking met de Gemeenten, Atrium, de Wijkcomités en Leefmilieu Brussel.

3.15 DE OPHALINGEN

A. Globaal genomen zal het Agentschap Net Brussel toezien:

- op de verscherping en de regelmaat van de kwaliteitscontroles op zakken die op de markt worden gebracht via de traditionele verdeelcircuits;
- op de versterking van de coördinatie en de communicatie tussen zijn ophaalploegen en de gewestelijke en gemeentelijke reinigingsdiensten;
- op de constante inachtneming door de ophalingsploegen van de ophalingsregels (verbod om gestapelde zakken in te zamelen, enz.) en op de beperking van vuil bij de ophaling;
- op het strikte naleven van de interventietermijn in het geval van inhaalophalingen alsook in het kader van de 'STOP-zelfklever'-actie;
- op het regelmatig communiceren van en herinneren aan de tijdstippen van ophaling, de 'Grof huisvuil'-campagnes, enz.;
- op de verscherping van de controles wat de sorteerkwaliteit betreft (controle van de witte zakken, 'STOP-zelfklever' op de blauwe zakken, enz.);
- op de versterking van de controle en de opvolging van de kwaliteit van de prestaties van zijn medewerkers.

Indien er werken aan de openbare weg uitgevoerd worden waardoor er een tijdelijke wijziging dient te gebeuren aan het gewoonlijke ophalingsschema, dan zal het Agentschap ervoor zorgen dat de

personen die hierdoor worden getroffen tijdig geïnformeerd zullen worden, voor zover het Agentschap zelf op tijd de informatie ontving. Een coördinatie zal ook moeten bereikt worden met de bevoegde gewestelijke of gemeentelijke autoriteiten.

B. Hervorming van de ophalingen

Het Agentschap Net Brussel werkt aan een verbetering van de organisatie en de uitvoering van de ophalingen, voornamelijk met het doel te vereenvoudigen.

- Kleine Ring

Het gaat erom in samenwerking met de Stad Brussel de organisatie van de ophaalrondes binnen de Kleine Ring te vereenvoudigen. Die vereenvoudiging zou ten laatste in de lente van 2012 van kracht moeten zijn. De doelstelling is een rationelere bepaling van de geografische ophalingszones en een gelijkvormige bepaling van de ophalingsdagen en de uren dat vuilniswagens binnen de Kleine Ring mogen rijden ('s ochtends in plaats van 's avonds). Er wordt beoogd dat er niet te vaak vuilniszakken op de trottoirs staan en dat er minder vrachtwagens de smalle straten in het stadscentrum doorkruisen.

- Ophaling van gesorteerd afval per soort

De selectieve ophalingen (PMD en papier/karton) worden momenteel uitgevoerd door semi-gecompartimenteerde ophaalwagens van het Agentschap.

Om een betere sorteer- en recyclagekwaliteit te garanderen, zal dit type ophaling geleidelijk aan veranderen in een ophaling per soort met specifieke vuilniswagens, dus ophaling van enkel PMD of enkel papier/karton. De doelstelling is dat deze hervorming van kracht wordt voor de lente van 2012.

De nieuwe installaties van het Sorteercentrum, verwacht tijdens het 1ste semester van 2012, zullen aangepast worden aan die nieuwe vorm van ophaling, hetgeen doeltreffendheid in termen van milieu ten goede zal komen.

- Groenafval

Het is de doelstelling om het aantal Gemeenten met huis-aan-huisophaling beetje bij beetje te doen toenemen.

Ze zullen dit allen ten laatste doen bij de bekendmaking van de biomethaaneenheid.

C. Eksters, kraaien of vossen

Bepaalde zones worden vaak getroffen door onaangenaamheden die veroorzaakt worden door eksters, kraaien of vossen: opengescheurde vuilniszakken, enz. Voor de ophaling van het huisvuil is de mogelijkheid om de vuilniszakken in plastic bakken te stoppen daarom reeds toegestaan op sommige welbepaalde plaatsen, met name Oudergem, Ukkel en Watermaal-Bosvoorde.

Eventuele uitbreiding van deze manier van werken kan geval per geval bestudeerd worden. Er zal bovendien nagedacht worden over de mogelijkheid om het ophalingssysteem voor deze stevige vuilnisbakken te automatiseren.

D. Fuchsia zones

Er bestaan momenteel een tiental zones, voornamelijk commerciële kernen, waarbinnen het Agentschap twee keer per dag het commercieel afval ophaalt (UNESCO-wijk, Sint-Jacobswijk, Sint-Gorikswijk, Naamse poort, Jourdan-Stas-wijk, Leuvense Steenweg, ...)

Het Agentschap Net Brussel maakt in 2012 de balans op van deze zones en zal de mogelijkheid om bestaande zones uit te breiden of er nieuwe te creëren onderzoeken. In de eerste plaats richt het Agentschap zich op een beter gebruik van de middelen waarover het beschikt om te beantwoorden aan de eisen van het terrein.

E. Organisch afval

Steeds met het oog op het behalen van de Europese doelstelling voor het hergebruiken en recycleren die het Gewest heeft opgelegd, zal het Agentschap Net Brussel in het eerste semester van 2012 een studie aanvatten met betrekking tot het aanwenden van een ophaling van organisch afval.

Deze studie zal moeten gevolgd worden door een proefproject dat zal plaatsvinden op vrijwillige basis bij een bepaald aantal Brusselse huishoudens in één of meerdere wijken.

De doelstelling is op termijn het organiseren van een ophaling van organisch afval op het hele Brusselse grondgebied.

3.16 GROF HUISVUIL, CONTAINERPARKEN EN 'BRUSSEL-ECOPOOL'

De doelstelling is om de Brusselaar een netwerk van middelen en diensten aan te bieden voor de ophaling en de verwerking van het groot huisvuil.

A. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt momenteel over twee stortplaatsen voor grofvuil. Om een positievere dynamiek te creëren en beter te beantwoorden aan het werk van het Agentschap Net Brussel, zal de term 'stortplaats' vervangen worden door 'containerpark'.

Het Agentschap analyseert meerdere scenario's die de doeltreffendheid van zijn containerparken zouden kunnen verbeteren en deze toegankelijker kunnen maken, met name op het vlak van verhoging van de categorieën van afvalstromen die ze aanvaarden of ruimere uurroosters. Hiertoe werd tijdens de zomer van 2011 een proefproject ter uitbreiding van de openingsuren uitgevoerd in het containerpark Noord, dat daarenboven voor het Agentschap in aanmerking komt om te verhuizen naar een andere site die zich iets verderop, langs het kanaal bevindt.

De opening van meer gewestelijke containerparken, wat de mogelijkheid betekent tot regionalisering van bepaalde gemeentelijke containerparken, wordt van nu af aan onderzocht door het Agentschap Net Brussel in het kader van een studie die werd aangevat door Leefmilieu Brussel in 2011. Bovendien zal er in het kader van de intra-Brusselse hervorming, waarvan de akkoorden van 20 september 2011 nog omgezet moeten worden, een voorafgaandelijke studie worden uitgevoerd om voornamelijk de modaliteiten van de overdracht van het beheer van de gemeentelijke containerparken naar het Agentschap te objectiveren. In ieder geval werd het tot doel gesteld om het Gewest met twee bijkomende containerparken uit te rusten tegen 2014.

Daarnaast zal het project 'Brussel-Ecopool', aangevoerd door het Agentschap in samenwerking met sociaal-economische ondernemingen, een belangrijk recyclage- en hergebruikscentrum van afval worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het centrum zou het daglicht moeten zien in 2013 op het grondgebied van de gemeente Anderlecht en zal een tweede leven bieden aan verschillende soorten afval, met name aan het grofvuil dat door het Agentschap Net Brussel, dat

toeziet op de bewaring, zal worden ingezameld. 'Brussel-Ecopool' zou eveneens de inlevering door de Brusselse inwoners van bepaalde soorten grofvuil moeten bevorderen.

Wat de gewestelijke containerparken betreft, zal het Agentschap tevens de mogelijkheid analyseren om de hoeveelheid van het aangevoerde afval vast te leggen in een soort van boekhouding en deze te beperken tot een bepaald gratis jaarlijks (en niet meer dagelijks) volume per inwoner. Het zal daarnaast, teneinde onmiddellijk een globaal overzicht te hebben, ook het gebruik van een gecentraliseerd controle- en codeersysteem voor het ingeleverde afval tussen de (huidige en toekomstige) gewestelijke containerparken bestuderen, alsook de mogelijkheid om een oplopend tarief in te voeren (boven een bepaald gratis jaarlijks volume) in functie van het volume en/of het gewicht van de ingeleverde hoeveelheid afval.

Vanaf 2012 worden de Gemeenten ook uitgenodigd de mogelijkheid te bestuderen om de stroomcategorieën die ze aanvaarden te doen stijgen en om de toegang van hun containerparken ook open te stellen voor inwoners van andere Gemeenten en met langere openingstijden.

Het Agentschap Net Brussel en de Gemeenten zullen tot slot ook zorgen voor een verbeterde toegang tot de verschillende containerparken en een betere signalisatie ervan.

B. Met betrekking tot grof huisvuil biedt het Agentschap eveneens een aanvullende ophaaldienst aan huis, zelfs op zondagen tijdens de winterperiode of in het kader van de 'Grof huisvuil'-campagnes.

Het Agentschap zal voornamelijk proberen de wachttijden om van deze dienst gebruik te maken te verkleinen en de samenwerking met de Gemeenten te verbeteren om aan hen de plaatsen van afspraken aan te geven. Dit om te vermijden dat grofvuil dat aan het zicht wist te ontsnappen bij een ophaling door het Agentschap niet op illegale stortplaatsen zou terechtkomen.

De verbetering van het systeem van gegroepeerde ophalingen van grof vuil in de verticale woonblokken zal eveneens worden bestudeerd door het Agentschap. Hiertoe zal het de mogelijkheid analyseren om de beheerders van grote wooncomplexen aan te sporen om lokalen in te richten waar de bewoners hun grof huisvuil kunnen plaatsen.

C. De inwoners van het Gewest worden herhaaldelijk ingelicht over het bestaan van de verschillende gewestelijke en gemeentelijke containerparken, over hun geografische ligging, de diensten die aangeboden worden en over andere diensten (ophaling van grofvuil aan huis, mobiele ophaling van chemisch afval, enz.) die aangeboden worden door het Agentschap Net Brussel en de Gemeenten.

De containerparken zullen eveneens informatie over netheid en milieu-uitdagingen verspreiden.

3.17 DE VOERTUIGEN EN HET MATERIAAL

Zowel het Agentschap Net Brussel als de Gemeenten moeten ervoor zorgen dat er moderne en milieuvriendelijke voertuigen en materiaal gebruikt worden. De voertuigen van het Agentschap in het bijzonder zullen voluntaristische milieuprestaties moeten garanderen. In dat opzicht heeft het Agentschap in 2011 twee hybride vuilniswagens aangeschaft die gebruikt worden voor afvalophaling. Het Agentschap zal in de loop van het jaar 2012 dit soort investeringen evalueren en indien het resultaat overtuigend is, zullen deze investeringen herhaald worden.

Bovendien zal globaal genomen elke aanwerving die het sorteren van afval of de sorteerkwaliteit zelf kan verbeteren, de voorkeur uitdragen.

3.18 CHEMISCH AFVAL

In 2011 is de ophaaldienst voor chemisch huisvuil die georganiseerd wordt door het Agentschap Net Brussel ruim vergroot, daar er 26 nieuwe inzamelpunten werden toegevoegd aan de 62 die reeds bestonden. De 'Mobiele Groene Plekjes', die minder herkenbaar waren, werden vervangen door de 'Proxy Chimik', een veel zichtbaarder alternatief van de aangeboden dienst.

Er moet regelmatig gecommuniceerd worden om de inwoners de milieu-uitdagingen uit te leggen en hen te vertellen waarom chemisch afval, dat gevaarlijk is voor het milieu, een bijzonder afvalverwerkingsproces moet volgen. Daarbij moet het bestaan van bevoegde gewestelijke en gemeentelijke diensten vaak worden herhaald.

Globaal zullen het Agentschap en de Gemeenten de mogelijkheid analyseren om de hoeveelheden chemisch afval die door de inwoners kunnen worden aangeleverd te verhogen.

Het is tevens nodig een oplossing te vinden voor het beheer van bepaalde soorten bijzonder afval, zoals asbest en gasflessen, om zo het storten in de natuur ervan tegen te gaan. Op dit moment zijn het noch het Agentschap Net Brussel, noch de Gemeenten die dit soort afval ophalen, transporteren of opslaan in hun installaties. Het wordt aanbevolen dat ten minste één van de containerparken dit afval zou aanvaarden.

3.19 HET GRATIS NUMMER 0800/981.81: INFORMATIE VOOR BURGERS

Het Agentschap Net Brussel beschikt over een gratis oproepnummer, 0800/981.81, dat te bereiken is van maandag tot vrijdag van 7u30 tot 19u, op zaterdag van 9u tot 16u30 en op zondagen, feestdagen en dagen van gewaarborgde dienstverlening (2 januari, 2 november, 15 november en 26 december) van 14u tot 21u30. Zo kan de burger alle informatie verkrijgen over de dienstverlening van het Agentschap, maar ook een afspraak maken voor een ophaling van het grofvuil of zelfs een klacht melden.

Deze telefoondienst is essentieel om een complete en doeltreffende openbare dienstverlening te verzekeren aan de bevolking. Daarom moet de wachttijd voor elke persoon die het gratis nummer belt tot het minimum worden herleid en mag het in geen geval boven de 2 minuten gaan. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid bekeken om een automatisch terugbelsysteem te introduceren in geval van drukte.

Er zal eveneens bijzondere aandacht besteed worden aan de kwaliteit van de informatie die via deze weg wordt verspreid. De teleoperatoren moeten regelmatig bijgeschoold worden over de actuele diensten van het Agentschap (eventuele reorganisatie van de dienstverlening, wijziging van de rondes omwille van de weersomstandigheden, enz.).

De gemeentelijke diensten beschikken ook over een oproepnummer en worden aangemoedigd dezelfde instructies toe te passen.

3.20 OPVOLGING VAN DE KLACHTEN

De klachten worden gericht aan het Agentschap Net Brussel via het Gratis Nummer (0800/981.81), per e-mail (louis@bruxelles-proprete.be) of door middel van een brief.

Klachten die vallen onder de bevoegdheid van het Agentschap worden doorgezonden naar de operationele diensten die bevoegd zijn voor de verzorging ervan. De termijn binnen welke een oplossing moet worden gevonden, bedraagt te tellen vanaf de ontvangst van de klacht: 24 uur voor problemen i.v.m. ophaling, reiniging, sluikestorten, ledigen van prullenbakken en andere vervuilende

praktijken en 72 uur voor de reiniging van een verstopte rioolcolk.

Bij klachten die ontvangen worden door het Agentschap Net Brussel en onder de bevoegdheid vallen van de Gemeenten, verbindt het Agentschap de klager door naar de bevoegde Gemeente of zorgt het Agentschap er zelf voor dat de klacht doorgegeven wordt aan de betreffende Gemeente. Dit is enkel zo voor de vier gemeenten (Anderlecht, Evere, Sint-Jans-Molenbeek en Schaarbeek) die deel uitmaken van het netwerk 'Hallo Netheid'.

Een uitbreiding van het 'Hallo Netheid'-systeem zal onderzocht worden zodat het geheel aan Gemeenten kan profiteren van dit systeem. Het Agentschap ziet er eveneens op toe dat de klager geïnformeerd wordt over de follow-up van zijn klacht.

Globaal genomen zal de aanwending van structurele oplossingen bestudeerd worden voor eventuele gevallen waarbij klachten of een probleem herhaaldelijk voorkomt op het terrein.

De Gemeenten worden uitgenodigd om dezelfde dynamiek te handhaven.

Doelstellingen

- Het reinigingswerk beter aanpassen aan de omstandigheden, of deze nu weers-, economisch-, of gebeurtenisgebonden zijn.
- De schijnwerperzones verdubbelen en de roosters voor de reiniging van deze zones uitbreiden.
- Het tekort aan stedelijke vuilnisbakken evalueren en verhelpen, met het doel tot één vuilnisbak te komen per 100 meter.
- Stedelijke vuilnisbakken plaatsen in de omgeving van de glasbollen.
- Geleidelijk de installatie van selectieve openbare vuilnisbakken uitbreiden over heel het Gewest.
- In samenwerking met de Gemeenten een lijst opstellen van de zwarte zones die in het bijzonder geconfronteerd worden met sluikstortingen.
- Mobiele interventiebrigades inrichten die belast worden met een snelle interventie om de sluikstortingen te verwijderen en hardnekkige vervuilingsproblemen op te lossen.
- Uitgebreid communiceren rond de problematiek van de hondenuitwerpselen, eerste inbreuk tegen de openbare netheid die het voorwerp dient uit te maken van een harmonisering van de sanctie.
- Een cartografie opstellen van de probleemzones inzake verstopte straatkolken en in functie hiervan de reinigingsfrequentie aanpassen.
- Een gespecialiseerde en gecentraliseerde dienst oprichten binnen het Agentschap Net Brussel voor de reiniging van straatkolken.
- Een werkelijk Uitrustingsplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opstellen inzake openbare toiletten.
- Een specifiek Plan opstellen, in nauwe samenwerking met de Minister voor Leefmilieu, rond de problematiek van de overlast teweeg gebracht door de duiven.

- Een maximum aan handelskernen en haltes van de MIVB uitrusten met stedelijke asbakken.
- Verdergaan met het produceren en verdelen van draagbare asbakken.
- Selectieve ophalingen invoeren (PMD en papier/karton), teneinde een betere kwaliteit van sortering en recyclage te verzekeren.
- In alle Gemeenten het groenafval huis-aan-huis ophalen.
- Een studie lanceren met betrekking tot de invoering van een ophaling van organische afvalstoffen en laten volgen door een proefproject.
- De gewestelijke containerparken efficiënter maken en van twee naar vier parken evolueren.
- Het project « Ecopool Brussel » organiseren.
- De wachttijd op het Groene nummer van het Agentschap Net Brussel reduceren tot maximum 2 minuten en een automatisch terugbelsysteem overwegen in geval van drukte.

III.4 DE BIJZONDERE DOELGROEPEN

4.1 JONGEREN

De sensibiliseringsprogramma's voor de allerjongsten door het Agentschap Net Brussel bestaan uit een basisopvoeding inzake netheid, afvalsortering en informatie met betrekking tot de openbare ruimte. Deze worden op vraag van instellingen zelf (scholen, universiteiten, enz.) of op initiatief van het Agentschap georganiseerd.

Deze programma's leggen het accent op de milieu-uitdagingen. De allerjongsten kunnen ware ambassadeurs worden voor hun ouders. Er moet rekening gehouden worden met dit aspect zodat zoveel mogelijk families worden bereikt.

Naast de thema's over preventie, hergebruik, sorteren en nieuw leven dat aan afval wordt gegeven, zullen er ook andere thema's zoals de gevolgen van kleine vervuilende praktijken en het respect voor het werk van netheidsagenten behandeld worden.

De organisatie van 'netheidsdagen' bij scholen zal ontwikkeld worden. Het gaat om dagen tijdens dewelke de kinderen enerzijds informatie zullen ontvangen over het belang van een goed afvalbeheer, over netheid in het stadsmilieu, en anderzijds zullen deelnemen aan een schoonmaakactie van de wegen.

Bovendien stelt het Agentschap Net Brussel sorteercontainers ter beschikking van elk van de schoolgebouwen waarvan het het afval ophaalt. Sinds januari 2010 levert het Agentschap met de steun van Fost Plus sorteervuilnisbakken (gele vuilnisbakken van 30 liter en blauwe vuilnisbakken van 120 liter) voor interne ruimtes (leslokalen, refters, speelplaatsen, leraarslokalen, ...). Meer dan 160 scholen werden uitgerust met dit type materiaal tussen 2010 en 2011, wat overeenkomt met 5.000 verdeelde vuilnisbakken. De doelstelling is dat elke instelling uitgerust wordt met het passende sorteermateriaal.

Bovenop de specifieke acties zullen er akkoorden/samenwerkingen opgezet worden tussen het

Agentschap, de Franstalige Gemeenschap en/of de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) met als doel sensibiliseringsacties die op lange termijn zullen worden gehouden.

Om het voorstel nog concreter te maken, zullen er bezoeken aan de installaties van het Agentschap Net Brussel georganiseerd blijven worden voor schoolgroepen, hetzij aan de verbrandingsoven, het sorteercentrum (opnieuw vanaf 2012) of het 'Brussel-Ecopool'-project (vanaf 2013). Daarnaast zal het Agentschap Net Brussel de mogelijkheid bestuderen om een 'Netheidspaviljoen' op te richten. Het zou een uithangbord kunnen vormen voor de talrijke beroepen bij het Agentschap en kan sterk communiceren over de milieu-inspanningen en over het nieuwe leven dat aan afval kan worden gegeven.

De algemene doelstelling is om er minstens voor te zorgen dat elk kind bij het verlaten van het lager onderwijs een vorm van sensibilisatie heeft gekregen wat netheid en afvalsortering betreft.

4.2 DE PROFESSIONALS

A. Sensibilisatie

- Producenten van afval dat geen huisvuil is (bedrijven, winkels, burelen, enz.) moeten gesensibiliseerd worden voor de problematiek van de openbare reinheid door de kwestie te integreren in hun werkingsprocedure. Er moet gestreden worden tegen vervuilende praktijken en regels dienen gerespecteerd te worden, wat ook het imago van het merk van ondernemingen en winkels (labels, enz.) ten goede komt.

- Er zullen regelmatig informatiecampagnes gevoerd worden door het Agentschap Net Brussel, in samenwerking met Leefmilieu Brussel, om onder andere de regels te herhalen die van toepassing zijn voor professionals (verplicht afvalbeheer, schoonmaken van hun trottoir, enz.) en hen te sensibiliseren voor het terugdringen van de afvalstapel. Er zal een mail verstuurd worden naar de economische actoren en de professionele federaties (waaronder de UCM).

- Er zullen specifieke acties gevoerd worden, voornamelijk wat betreft winkels die bereide maaltijden en drank om mee te nemen aanbieden. Deze vormen een grote bron van afval dat later wordt teruggevonden op de weg of in de stadsvuilnisbakken. Hetzelfde geldt voor markten.

- De professionals moeten eveneens gesensibiliseerd worden om hun afval te sorteren en om het geschikte sorteermateriaal ter beschikking van hun werknemers en bezoekers te stellen.

- Er zullen bijzondere acties ondernomen worden die mikken op werfleiders. Door werven worden de wegen vuilgemaakt, wordt de afvalophaling gehinderd en kunnen de rioolkolken verstopt raken. Het zou dus eveneens raadzaam zijn om een deel over netheid in de bijzondere bestekken op te nemen.

B. Verplichting de verwijdering van niet-huishoudelijk afval aan te tonen en sorteerverplichting

Er wordt momenteel een ordonnantie goedgekeurd die de verplichting van elke producent van niet-huishoudelijk afval om bewijs te leveren van verwijdering van zijn afval uitbreidt. Ditzelfde project voorziet ook de verplichting van alle bedrijven, winkels en burelen om hun afval te sorteren zoals dat in huishoudens gebeurt.

Deze tekst heeft als doel om de producenten van niet-huishoudelijk afval op gelijke voet te plaatsen. Vanaf 2012 zullen dus alle professionals (handelaars, beoefenaars van vrije beroepen, bedrijven ...) hun afval moeten sorteren en bewijs moeten leveren van een ophaalcontract van dit

afval.

In samenwerking met Leefmilieu Brussel zal het Agentschap Net Brussel een informatiecampagne voeren die gericht is op professionals vanaf het moment dat de bepaling aangenomen zal worden. Naast de sensibilisatie zullen er controles ingesteld worden om ervoor te zorgen dat de wetgeving gerespecteerd wordt.

4.3 DE NIEUWKOMERS

Er zullen specifieke informatie- en sensibiliseringsacties gevoerd worden, gericht op personen die moeilijkheden ondervinden bij het zich uitdrukken in één van de twee officiële talen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De samenwerkingen met de Gemeenten die als echte bemiddelaars optreden, zullen geïntensifieerd worden: verdeling van het 'Welcome Pack' (dat reeds vernieuwd werd in 2011), ...

Er zal contact opgenomen met verschillende sociale instellingen (buurthuizen, lokale antennes, 'Lezen en Schrijven' ...) zodat deze laatste kunnen fungeren als doorgeefluik van informatie.

Naast de eenvoudige relais zal de mogelijkheid onderzocht worden om leerkrachten/animatoren van verenigingen die belast zijn met de omkadering en de vorming van nieuwkomers of analfabeten op te leiden en om in het kader van de cursussen een programma en pedagogische middelen ter beschikking te stellen die diverse thema's rond netheid bevatten, inclusief sorteren, redenen tot sorteren en milieu-uitdagingen.

4.4 EVENEMENTORGANISATOREN

Het aantal evenementen dat op de openbare ruimte georganiseerd wordt, stijgt aanzienlijk. Ze zorgen voor een groot volume afval, waardoor de tussenkomst van één of meerdere netheidsoperatoren onmisbaar is geworden, alsook de directe sortering van het afval.

De term 'evenementen' omvat onder meer wijkfeesten, braderieën, rommelmarkten, seizoensmarkten, concerten, folkloristische optochten en andere animaties. De aard van de 'organisatoren' is zeer gevarieerd: het gaat van informele inwonersgroepen of handelaars tot private reclamebedrijven via wijkcomités of soms heel gestructureerde verenigingen, de Gemeenten zelf of publieke instanties.

De organisatoren van evenementen worden ertoe gehouden de infrastructuur van de openbare plaatsen te respecteren. Het gaat er voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenten om dat deze vooraf op hun verantwoordelijkheden worden gewezen door bijvoorbeeld de toelating van zulke evenementen pas toe te laten indien er een contract werd getekend dat de afvalopruiming, het volgen van de sorteerregels, het gebruik van herbruikbare en terugbetaalbare bekertjes, ... garandeert.

Daarnaast moeten er specifieke communicatie- en sensibiliseringsacties gevoerd worden, gericht op de personen die deelnemen aan zulke evenementen (aanwezigheid van een informatiestand van het Agentschap Net Brussel, waar de gemeentelijke diensten van de plaats waar het evenement wordt georganiseerd, worden verenigd, beschikbaar stellen van voorzieningen om te sorteren, draagbare asbakken verdelen, enz.). Globaal genomen moeten de grote evenementen voortaan gebruikt worden als communicatiemiddelen voor de geldende regels wat openbare netheid betreft.

Ten slotte moet er een betere coördinatie van de acties tussen de verschillende netheidsoperatoren gevormd worden bij gezamenlijke schoonmaakacties die tijdens zulke manifestaties plaatsvinden. De doelstelling is om de communicatie tussen operatoren te doen toenemen, de taakverdeling tussen deze te herhalen en de werking en doeltreffendheid te verbeteren.

Doelstellingen

- Alle Brusselse scholen uitrusten met sorteermateriaal en er voldoende sensibiliseringsanimaties organiseren.
- De sortering van afvalstoffen en de afsluiting van een ophaalcontract voor deze afvalstoffen opleggen aan alle andere afvalproducenten dan de huishoudelijke.
- Sensibiliserings- en informeringsacties voor nieuwe inwoners inrichten, alsook een aangepast pedagogisch programma dat de diverse netheidsthema's bevat.

IV. DE SAMENWERKINGSTOOLS

De coördinatie tussen de verschillende actoren op het terrein verbeteren voor een hogere doeltreffendheid betekent de versterking van de complementariteit, de synergie tussen hen en het vormen van een netwerk dat de samenwerking bevordert.

4.1 DE SAMENWERKING TUSSEN GEMEENTEN - GEWEST

De doelstelling van dit hoofdstuk is om de voorzieningen die aangewend worden voor een optimale samenwerking tussen de verschillende hoofdrolspelers weer te geven, wetende dat het principe van zelfstandigheid van de 20 operatoren verder zal toegepast blijven worden voor alle lopende activiteiten inzake openbare netheid.

Het Agentschap Net Brussel zal de coördinatiemissie uitdiepen die het verzekerde bij de uitvoering van de vorige Plannen. De coördinatie zal zowel op niveau van het beheer van het netheidscontract als op het niveau van de terreinoperaties uitgevoerd worden.

De rol van interface en animatie van het Agentschap zal vooral toegepast worden op volgende domeinen:

Verbeteren van de operationele werkmethodes, door ervoor te zorgen dat groepswork wordt aangemoedigd, en dat het personeel en de beroepen worden opgewaardeerd.

De uitwisseling van informatie tussen de Gemeenten verzekeren wat betreft hun positieve of negatieve terreinervaringen.

De deelname van operatoren aan sensibiliseringsacties coördineren.

De groepsaankopen van machines voor het geheel van operatoren voor de openbare netheid (aankoopcentrale) coördineren.

A. Netheidscontract

Elke Gemeente wordt gelinkt aan de uitvoering van het Plan door de ondertekening van een contract met het Gewest, waardoor de betrekking van de Gemeenten in verschillende domeinen wordt bevorderd.

Het contract omvat de principes van verdeling van de acties tussen de operatoren (onderhoud van de uitrustingen, straatreiniging ...). Het legt eveneens de wijzen van gebruik van de gewestelijke subsidie door de Gemeenten vast op basis van de aanbevelingen van het Plan, hetzij met name:

- de grotere aanwezigheid op het terrein van verschillende diensten die worden betrokken in het domein van de openbare netheid;
- de installatie van selectieve stadsvuilnisbakken in de openbare ruimte en sorteervuilnisbakken in gemeentelijke gebouwen;
- de opmaak van een 'Top-10' van vervuilende praktijken en het eenvormig maken van de sancties die hierop staan voor het volledige Gewest;
- de installatie van stedelijke asbakken en openbare toiletten;
- de aanwending van een communicatie die gevestigd is op de milieu-uitdagingen en sociale uitdagingen, alsook op de bestraffing.

B. Begeleidingscomités

Het begeleidingscomité is samengesteld uit vertegenwoordigers van het Agentschap Net Brussel, van de Gemeente en van het Kabinet van de Minister die bevoegd is voor Openbare Netheid.

Het comité vergadert 3 keer per jaar en heeft als missie om voornamelijk de opvolging te verzekeren van:

- de verdeling van de subsidies conform de doelstelling van het Plan en om te beantwoorden aan de reële behoeften van het terrein;
- technische en menselijke middelen die door de netheidsoperatoren worden aangewend;
- de verdeling van het werk tussen de Gemeente en het Agentschap Net Brussel;
- de controle van het voltooide werk;
- de uitwisseling van informatie en ideeën met betrekking tot de verbetering van de staat van netheid op de openbare ruimte;
- de capaciteit om overtredingen te bestraffen.

Het comité speelt een schakelrol tussen het Agentschap Net Brussel en de verschillende Gemeenten en moet ook de kans vormen om structurele oplossingen te vinden voor problemen die herhaaldelijk optreden op het terrein. De missies worden eventueel geüpdatet.

C. Gezamenlijke periodieke controle op het terrein

Het periodieke controlesysteem heeft als doel om snel en objectief het netheidsniveau van specifieke zones die willekeurig worden gekozen te evalueren. Het staat toe om de heikele punten van de bezochte zones aan te duiden. Er zal gezorgd worden voor oplossingen voor de problemen die er werden opgemerkt.

Er moet een kalender van dat type periodieke controles opgesteld worden in samenwerking met elke Gemeente.

D. Buurtcontroleurs

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft in mei 2005 de aanwerving van 10 buurtcontroleurs goedgekeurd. Elk van hen is verantwoordelijk om één tot drie gemeente(n) op te volgen en een bevoorrechte gesprekspartner te zijn. Als bemiddelaar tussen de Gemeenten en het Agentschap Net Brussel, gaven de buurtcontroleurs de vastgestelde afwijkingen op het terrein door aan de verschillende betrokken diensten en brachten ze verslag uit aan het begeleidingscomité.

Elk jaar zullen de buurtcontroleurs aan het eerste begeleidingscomité van het jaar een tabel voorleggen met daarin, voor het afgelopen jaar en per Gemeente, de belangrijkste problemen die werden opgemerkt en de oplossingen die overwogen kunnen worden. Er zal eveneens een tabel met de verzameling van alle gegevens van de 19 Gemeenten opgesteld worden.

Indien er terugkerende problemen op het terrein en/of problemen die vallen onder de bevoegdheid van meerdere sectoren en/of bevoegde diensten werden vastgesteld, zullen ze structurele oplossingen trachten voor te stellen en de opvolging van de aanwending van deze oplossingen verzekeren.

Het Agentschap zal verder ook overgaan tot een beoordeling van deze samenwerkingstool in 2012 en aanpassingen doorvoeren indien nodig.

E. Acties voor 'nette plaatsen'

In bepaalde wijken zijn problemen van vervuilende praktijken divers, terugkerend en worden er zullen er geen oplossingen gevonden worden indien ze niet op een algemene manier aangepakt worden:

- door de verschillende partijen: politiediensten, Agentschap Net Brussel, Gemeenten, enz.;
- op verschillende niveaus: preventie, operationele aanpassing aan de ophalingen en aan de reiniging en repressie.

De 'nette plaatsen'-acties vonden reeds plaats in verschillende Gemeenten (met name in Elsene: Matongewijk en Luxemburgplein) en hebben hun doeltreffendheid aangetoond. Er moeten er meer komen en ze moeten systematisch georganiseerd worden volgens een te bepalen kalender en op basis van suggesties die naar voren worden gebracht tijdens de begeleidingscomités.

Op gebied van bestraffingen zullen er ook gezamenlijke verdoken acties gevoerd worden.

Het zal ook nuttig zijn om op grote schaal en op regelmatige basis te communiceren over het bestaan en de resultaten van deze 'nette plaatsen'-acties, met name via de gemeentelijke kranten.

Andere, meer specifieke acties zouden ook kunnen plaatsvinden (dag van de grote schoonmaak waarbij ook de bevolking betrokken wordt, ...) die de Gemeenten financieel ondersteunen.

F. Rondetafelgesprekken

Minstens één keer per jaar zal een vergadering met alle Brusselse verkozenen die bevoegd zijn voor de openbare netheid (Schepenen en Minister) georganiseerd worden. Het zal daarbij voornamelijk gaan over de behandeling van de algemene problemen die niet beperkt blijven tot het grondgebied van één enkele Gemeente. Het zal voor de deelnemers tevens een gelegenheid vormen om hun goede praktijken uit te wisselen.

G. Hallo Netheid

Dit informaticanetwerk voor de uitwisseling van informatie is operationeel tussen de diensten van

het Agentschap Net Brussel en vier Gemeenten (Anderlecht, Evere, Sint-Jans-Molenbeek en Schaarbeek). Het beoogt de onmiddellijke dispatch van de klachten (ontvangen door het Agentschap of door één van deze vier Gemeenten) naar de gewestelijke of gemeentelijke dienst die de corrigerende actie moet uitvoeren en dit voor alle onregelmatigheden inzake netheid die vastgesteld worden in de openbare ruimte (vegen, ophalen van huisvuil, sluikstorten, verstoppingen van rioolkolken, enz.).

De inwoner hoeft niet op de hoogte te zijn van welke operator bevoegd is voor het behandelen van de klacht: hij moet enkel de onregelmatigheid doorgeven aan één van de operatoren (het Agentschap Net Brussel of de bevoegde Gemeente) die vervolgens de klacht zal doorsturen of zelf zal behandelen.

In de loop van het jaar 2012 zal er een balans opgesteld worden met het oog op een uitbreiding naar andere Gemeenten.

4.2 DE SAMENWERKING AGENTSCHAP NET BRUSSEL / MOBIEL BRUSSEL / MIVB

Deze samenwerking moet verwezenlijkt worden door:

- de ondertekening in 2012 van een overeenkomst tussen het Agentschap Net Brussel, Mobiel Brussel en de MIVB voor het beheer van vuilnisbakken en rioolkolken op de gewestelijke wegennetten, hierbij inbegrepen de vuilnisbakken aan de bovengrondse haltes van de MIVB;
- meer algemeen het aanwenden in 2012 van een partnership tussen het Agentschap Net Brussel en de MIVB zoals voorzien in de nieuwe beheerovereenkomst van de MIVB.

In de beide gevallen zullen er cellen gevormd worden die samengesteld zijn uit leden van elk van de betrokken administraties om zich te verzekeren van een goede coördinatie tussen de verschillende partijen.

Doelstellingen

- De « schoon schip » acties systematiseren door de verschillende netheidsactoren te groeperen (Agentschap Net Brussel, gemeentediensten, politie, ...) en communiceren over de resultaten ervan.
- De partnerschappen met Mobiel Brussel en met de MIVB versterken.

V. DE EVALUATIETOOLS

De opiniepeilingen, de geregelde controles op het terrein, de vaststellingen van inbreuken en de binnengelopen klachten en verzoeken van burgers zijn evenzeer indicatoren die het mogelijk maken om de evolutie van de staat van netheid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te beoordelen, de impact van de inspanningen die geleverd werden door de netheidsoperatoren te meten en de mening van de gebruikers van de openbare ruimte te kennen.

Volgens een peiling die sinds 2004 elk semester wordt uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel op aanvraag van het Agentschap Net Brussel, neemt de tevredenheid van de Brusselse bevolking

inzake de openbare netheid van het Gewest toe (van 59,1% in 2005 tot 70% in 2009). Deze peiling moet een permanent karakter krijgen, ook al geeft dit eerder een indicatie van een netheidsgevoel dat waargenomen wordt door de burgers zelf dan een objectieve analyse van de netheid van een straat, wijk of stad (wat echter extreem moeilijk te bepalen is)

Tegelijkertijd is het aantal klachten dat naar het Agentschap Net Brussel gestuurd wordt door de burgers inzake problemen met vervuilende praktijken een andere belangrijke objectieve barometer. Dit aantal neemt gestaag af.

Het Agentschap houdt een staat bij van de geregistreerde klachten en klasseert deze op basis van hun type, oorsprong, herhaling en relevantie. Door de informatie die verkregen wordt via de verschillende hierboven omschreven indicatoren te controleren, kan het Agentschap Net Brussel beschikken over een echt evaluatierooster dat de staat van netheid van het Gewest en de manier waarop dit aangevoeld wordt door de burgers aangeeft.

Ten laatste op 31 maart van ieder jaar zal het Agentschap een rapport versturen naar de Minister die bevoegd is voor de Openbare Netheid waarin informatie over het afgelopen jaar verstrekt wordt over de voornoemde netheidsstaat en over de vorderingen van de doelstellingen die vastgelegd werden binnen het kader van het onderhavige Netheidsplan. Na 5 jaar zal tevens een globale evaluatie van dit laatste worden uitgevoerd door het Agentschap.

VI. DE FINANCIERING VAN HET GEWESTELIJK PLAN

De toepassing van het Netheidsplan 2012-2017 zal, binnen de grenzen van de beschikbare begrotingsmiddelen, een verhoging vereisen van de middelen die toegekend werden aan de actoren van de openbare netheid.

Momenteel bestaan de jaarlijkse gewestelijke middelen voornamelijk uit de gewestelijke dotatie van het Agentschap Net Brussel en, via deze dotatie, uit de subsidies die toegekend worden aan de Gemeenten door middel van de netheidscontracten.

Binnen de grenzen van deze middelen zal er in het bijzonder naar gestreefd worden de Gemeenten zo veel als mogelijk te ondersteunen. Deze steun gebeurt:

- Enerzijds via de gewestelijke subsidie die hen jaarlijks wordt toegekend. Voor het jaar 2011 wordt deze als volgt verdeeld:

<i>Gemeenten/Communes</i>	<i>Toelagen/Subsides</i>
Anderlecht	349.954,00 €
Auderghem/Oudergem	100.355,00 €
Berchem	76.765,00 €
Bruxelles/Brussel	595.038,00 €
Etterbeek	183.838,00 €
Evere	125.408,00 €
Forest/Vorst	167.794,00 €
Ganshoren	73.941,00 €
Ixelles/Elsene	337.145,00 €
Jette	152.557,00 €
Koekelberg	126.988,00 €
Molenbeek	375.874,00 €
Saint-Gilles/Sint-Gillis	295.044,00 €
Saint-Josse/Sint-Joost	250.807,00 €
Schaerbeek/Schaarbeek	493.314,00 €
Uccle/Ukkel	181.239,00 €
Watermael-Boitsfort/ Watermaal-Bosvoorde	70.509,00 €
Woluwe Saint-Lambert/ Sint- Lambert-Woluwe	122.815,00 €
Woluwe Saint-Pierre/ Sint- Peter-Woluwe	118.613,00 €
Total/Totaal	4.197.998,00 €

De berekening van deze subsidie per Gemeente is afhankelijk van gegevens zoals het aantal inwoners, de bevolkingsdichtheid, het aantal en de lengte van de wegen, ... Het Agentschap zal deze gegevens updaten tegen 2015. Deze actualisering zal in geen geval mogen leiden tot een afname van de middelen die per Gemeente het voorgaande jaar werden toegekend.

- Anderzijds vanaf 2012, via een jaarlijkse enveloppe met € 460.000 extra, die niet enkel toegekend wordt voor de ondersteuning van de projecten die gedragen worden door de Gemeenten inzake openbare netheid, maar ook voor inwonersprojecten en/of groeperingen die actief zijn in de materie.

Het is dus de wens om aan de Gemeenten een totaalbedrag van ongeveer 22 miljoen euro toe te kennen op vijf jaar tijd en dit opdat ze actief zouden kunnen deelnemen aan de uitvoering van het onderhavige Plan.

Ten slotte wordt ook de mogelijkheid om publieke/private partnerships (PPP) af te sluiten voor specifieke projecten bestudeerd.